

2023 / MART

Sayı:83

*Ücretsiz

Aylık Çevrimiçi Dergi
www.cigdemim.org.tr

ÇİĞDEMİM SESİ

Sahibi:

Çiğdemim Derneği
Yönetim Kurulu adına
Fatih Fethi Aksoy

Yayın Kurulu:

Dilek Yüceel, Elvan Akbay,
Fatih Fethi Aksoy,
M.Sinan Kayalığıl,
Zuhal Yüksel

Tüm yayın hakları saklıdır. Yayımlanan yazı, görsel ve bilgiler kaynak gösterilmeden alıntılanamaz. İmzalı yazılarda görüşler yazarlarına aittir. Evrensel insan değerlerine ve barışçılığa aykırı olmamak, hakarete yönelmemek koşuluyla kişisel görüş açıklama özgürlüğünü kullanmaktan yanayız. Bu hususları hukuk uzmanı komşularımıza danışıp onay aldıktan sonra, sorumluluğu yazarına ait olmak üzere yayımlıyoruz.

Komşuluk ve dayanışma kültürünün önemini pandemiden sonra deprem felaketinde bir kez daha gördük. Çığdemim Derneği olarak zaten bu değerlerin ne kadar önemli olduğunu 27 yıldır söylüyorduk ve bu yönde çalışmalar yürütüyorduk.

Güçlü iletişim olanaklarımız, komşularımızın sonsuz güven ve destekleriyle Çığdem Mahallesi dayanışmada da öncü ve örnek oldu. Depremin ilk günü öğleden sonra çalışmalara başladık.

Sıcacık evlerimizde televizyon karşısında oturup ahkâm kesmek, klavye başında teyit etmeden gelen bilgileri paylaşmak dışında elimizden ne gelir diye düşünerek başladık çalışmaya. Sabah 09.00'dan akşam 21.00'e bazı günler 23.00'lere kadar aralıksız çalıştık.

Hepimiz gönüllülerdik ve zorlukların birlikte dayanışmayla aşılabileceğine inandık. Elimizden gelen, komşularımızın desteklerini doğru yere ulaştırmaktı. Yaptığımız çağrıya kısa sürede cevap geldi ve depolarımız doldu. Gönüllü arkadaşlarımızla önce bu yardımları özenle tasnifledik. Çankaya Belediyesi ile koordineli olarak bölgeye gönderilen tırlara verdik. Sonrasında kültürümüzü mağazaya çevirdik ve Ankara'ya gelen depremzedelere ve yakınlarına buradan destek olduk.

Ev tutan depremzedelere eşya desteği sağladığımız gibi ihtiyacı olanlar için PDR (Psikolojik Destek ve Rehberlik) uzmanı arkadaşımız tarafından psikolojik destek de verdik.

Deprem bölgesine giden kişiler ve derneklere imkânlarımız dahilinde malzeme desteği verdik, topladığımız ilaçları bizzat bölgede çalışan doktorlara ulaştırdık. Oyuncak toplayıp Ankara Kent Konseyi aracılığıyla bölgeye ulaşmasını sağladık.

Binlerce depremzedeye yardımcı olduk. Bu süreçte aramıza yeni gönüllüler de katıldı. Bizi en çok mutlu edenlerden birisi de gençlerimizin bu çalışmalara olan desteğiydi. "Ne yapabiliriz?" diye soranlar o kadar çoktu ki ayrıca yardıma gelin çağrısı yapamadık bile.

Bu süreçte çalışan gönüllülerimize çorba, kek, kurabiye, börek yapıp getiren güzel yürekli komşularımız da oldu "Ben evden çıkamıyorum benim adıma gereken ihtiyaçları siz alın" diyenler de. Oyuncaklarını getiren çocuklarımız da oldu hazırladığımız kolilere koyduğumuz çocuk montlarının cebine çikolata-gofret ve özel notlar yazıp koyanlar da.

Her zamanki gibi her aşamasında muhtarımızla birlikte koordine olduk ve güçlerimizi birleştirdik. O kadar güzel organize olup o kadar güzel şeyler yaptık ki herkesçe takdir ediliyoruz.

Gördük ki böyle zor günlerde biz birbirimize iyi geliyoruz.

ÇİĞDEMİM DERNEĞİ

Çiğdem Mah. 1551.Cadde 14-A Çankaya/Ankara

+90 312 2852047

+90 530 6609583

dernek@cigdemim.org.tr

www.cigdemim.org.tr

0507 8685770

“Gençler Daima Galip Olacaksınız”

Vecdi Seviğ- Gökkuşığı Sitesi

**Mustafa Kemal ve
Latife Hanım Tarsus'ta**

Mustafa Kemal, yüzyıl önce, 18 Mart 1923 Pazar günü, Tarsus'ta gençlere şöyle hitap etti:

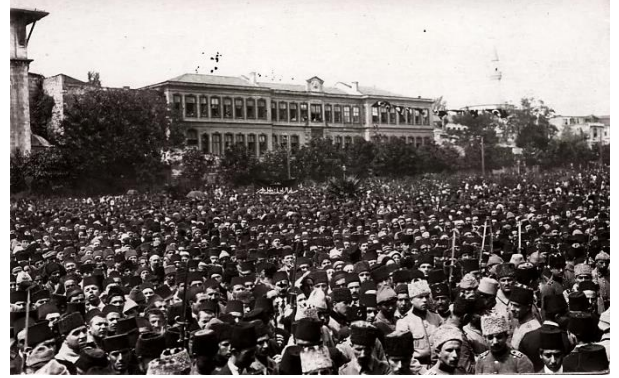
“Muhterem gençler, hayat mücadeleden ibarettir. Bundan dolayı hayatta yalnız iki şey vardır. Galip olmak, mağlup olmak. Size, Türk gençliğine terk ve tevdi ettiğimiz vediai vicdaniye (biraktığımız vicdani emanet), yalnız ve daima galip olmaktır ve eminim daima galip olacaksınız.”

Gazi, Latife Hanım ile çıktığı yurt gezisinde iki gün sonra da Konya'daki gençlere seslenirken şöyle diyordu:

“Biliyorum ki ihtiyarlarımız gibi gençlerimizin de tecrübeleri vardır. Zira milletimizin yakın senelere ait gördüğü üzücü dersler, elîm dersler, yakın senelerin en kesif vakayı ile meşbu oluşu, (yakın senelerin yoğun olaylar ile dolu oluşu), devrimizin gençlerini eski devirlerin ihtiyarları kadar ve belki onlardan fazla vakayii şahidi (olayların tanığı), ihtiyarlar kadar tecrübe sahibi yaptı. Onları da ihtiyarlar gibi tecrübeli diye değerlendirebiliriz.”

Birçoğumuzun ezbere bildiği Atatürk'ün gençlere hitabı, yılların verdiği güvenin ifadesiydi. Bu ifadelerin ardında da büyük kurtarıcının her fırsatta yinelediği gençlere güveni yatıyordu.

Kurtuluş mücadelesine başladığı günlerde gençlerin bir bölümü cephede idi. Zamanın başkenti İstanbul'daki gençlerden bir bölümü de işgal güçlerinin denetimindeki kentte okullarına devam ediyorlardı. Öğrencilerin büyük bölümünün gönlü Anadolu hareketiyle bütünleşmişti. Bu nedenle de 1919 başından itibaren işgal güçlerine karşı hareketlerin öncüsü, mitinglerin katılımcısı yüksek öğretim gençliği ve aydınlarıydı. Birinci İnönü zaferini ilk kutlayanlar da yüksek öğrenim gençleri oldu.

Mustafa Kemal Samsun'a yola çıktığı gün, İstanbul Darülfünun (Üniversite) Konferans salonunda öğrenciler toplanmıştı. Bir gün sonra yayımlanan İkdam gazetesinin, “Genç Talebenin Hissiyatı Vatanperveranesi (Yurt severlik duygusu)” başlıklı bir bölümü sansürlenmiş haberinde şöyle deniliyordu:

“İzmir'in Yunan askeri tarafından işgali üzerine muhtelif memleketlerden gelen binlerce kız ve erkek öğrenci, bu müessif (üzücü) haber üzerine birçok vatanperverce gösterilerde bulunmuşlar, yüksek okullar talebesi dahi İzmir'in işgal haberi üzerine derslerine devam etmeyeceklerini beyan ile derse girmedikleri gibi, Mühendis Yüksek Okulu, Ziraat ve Yüksek Öğretmen Okulları talebeleri de tedrisatı (eğitim/öğretimi) tatil etmişlerdir.”

Birinci İnönü Zaferi'nin haberi İstanbul'a ulaştığında bu kez Mektebi Mülkiye'de öğrenciler okul yönetiminin desteğiyle 13 Nisan 1921 gecesi “Müsamereler” düzenlediler. Henüz bestesi yapılmamış olan İstiklal Marşı'nın sözleri öğrencilerden biri tarafından okundu, ardından ut, keman ve mandolinle klasik Türk bestecilerinin eserleri seslendirildi, üç öğrenci Kurtuluş Savaşı'nda ulaşılan aşamayı destanlaştıran metinleri okudu. Ardından Haydn, Bach, Schumann ve Beethoven'dan eserler öğrencilerce seslendirildi. Okulun üst katındaki yemek salonunda verilen müsamerenin sözlü sunuşları heyecanı arttırdı. Okulun müdürü kısa süre sonra saray yönetimince görevden alınırken, okul binası da işgal güçlerinin kullanımına verileceği gerekçesiyle boşaltıldı.

Öğrenci hareketleri, savaş boyunca sürdü. Sakarya zaferinin ardından işgal güçleriyle işbirliği yapan öğretim üyelerine tepkiler doruğa çıktı. Darülfünun Edebiyat Fakültesi öğrencileri, 30 Mart 1922 günü yaptıkları toplantıda, birkaç gün önceki bir konferansta Sevr Antlaşmasını imzalayan, Fakülte öğretim üyelerinden Rıza Tevfik'in “Fuzûlî Türk değildir, Acemdir!” sözlerine tepkilerini dile getirdiler.

Öğrenciler, aynı toplantıda Kuvayı Milliye'ye karşı tavrıyla öne çıkan Rıza Tevfik, Cenap Şahabettin, Barsamyan, Ali Kemal ve Hüseyin Daniş Bey'in derslerini boykot etme kararı aldılar. Öğretim üyelerinin görevlerinden ayrılmaları talebini de içeren karar metni caddelerde direklerle asılırken, okul Müdürü İsmayıl Hakkı (Baltacıoğlu) Bey'e de iletildi.

Hareket diğer yükseköğretim kurumlarındaki öğrencilerin de desteğini aldı. 4 Nisan 1922 günü İstanbul gazetelerinden bir bölümünde rastlanan başlıklar şöyle idi:

“Darülfünun Talebesi Tarafından Bazı Muallimler Hakkında Yapılan Tezahürat: Mekteb-i Mülkiye Talebesinin Protestoya İştiraki” (İkdam) , “Fen Fakültesi ve Mekteb-i Mülkiye'den Edebiyat Fakültesi'nin Kararına İştirak” (Tevhid-i Efkâr), “Mekteb-i Mülkiye'nin İştiraki” (Vakit). Haberlerde Mülkiye öğrencilerinin, günümüzdeki sözcüklerle şu açıklamasına da yer veriliyordu:

“Darülfünun Edebiyat Medresesi (Fakültesi) arkadaşlarımıza; Memleketimizin birkaç seneden beri geçirmekte bulunduğu buhran karşısında birleşmiş ve bütünleşmiş bir kitle halinde istiklâl mücadelesine atılan milletin arasından, daha doğrusu haricinden, bir takım kimselerin bu millî coşuş ve heyecanı engellemeye dönük hareket tarzları genel öfkeye yol açmış olmakla bugün Edebiyat Medresesi öğrencisinin bunlar hakkında aldıkları karar ve hareketi kamuoyunun tavrının yansıması olarak kabul eden Mülkiye Mektebi öğrencisi, işbu teşebbüsünüzde fikren ve kalben birlikte olduğunu beyan eder başarılar diler.”

Dersleri boykot edilen öğretim üyeleri izinli kabul edilerek yeni öğretim üyelerinin görevlendirilmesine ilişkin Edebiyat Fakültesi'nin aldığı kararla Türk Edebiyatı Cenap Şahabettin yerine Yahya Kemal, İran Tarihi ve Edebiyatı Hüseyin Daniş yerine Veled Çelebi, Barsamyan'dan boşalan İngiliz ve Batı Edebiyatı dersleri de Cemil Bey tarafından verilmeye başlandı. Rıza Tevfik'in dersi Ahmet Naim ile İsmayıl Hakkı Bey arasında bölüştürüldü. Avrupa ve Osmanlı Devleti Münasebetleri dersi Ali Kemal yerine Ali Reşat Bey tarafından okutuldu.

Atatürk ve gençler

Büyük Taarruzun zaferle sonuçlanmasının ardından İstanbul'da yüksek öğrenim gören gençler Türkiye Büyük Millet Meclis'ine kutlama telgrafları çektiler. 13 Eylül 1922 günü Meclis'te önce İstanbul Darülfünun Emini (Üniversite Rektörü) Dr. Besim Ömer'in kutlama mesajı okundu, ardından “Mektebi Mülkiye Talebesi” imzalı şu telgraf milletvekillerinin bilgisine sunuldu:

“Kötü niyetle hareket eden dünyanın en sefil ve hayasız katil sürülerini azminden yarattığı iman ordusuyla on gün içinde imha eden Türk milletinin yegane meşru temsilcisi Büyük Millet Meclisine ve onun Büyük Reisi Halâskar kahramanına sonsuz minnet ve şükranlarımızı sunarız.”

Kurtuluş mücadelesi devam ederken saray gibi işgal güçleri de öğrencilerin topluluklar oluşturmasından ve gelişmeleri kendilerinden farklı bir gözle yorumlamasından rahatsızlık duyuyorlardı. Ancak, gönlü Ankara'dan yana olan Maarif Nazırı (Millî Eğitim Bakanı) Sait Bey de “Medeni memleketlerin hepsinde öğrencilerin böyle gösterileri görülmektedir” dedikten sonra, şunları ekliyordu:

“Çünkü öğrencilerin fevranı olmazsa o millet yaşamaya hak kazanmamıştır. Bunun için memleketimizde bu gibi gösterilerin olması bir kusur değil aksine uygarlığın gereklerinden sayılabilir. Gençlerin bu yoldaki gösterilerini ve isteklerini hoş görmemek olsa olsa zorba ve mutlakiyet hükümetlerinde görülebilir.”

Demeç, 14 Nisan 1922 tarihli İstanbul gazetelerinde yayımlanmıştı. Aradan 101 yıl geçti. Öğrenciler günümüzde uzaktan eğitim aldıkları için eskisi gibi bir araya gelme olanağından yoksunlar.

Kaynakça:

Atatürk Araştırmaları Merkezi, Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri I-III, Ankara, 2006.

Aydın, M. Korkud. Millî Mücadele Dönemi İstanbul Öğrenci Hareketleri (1918-1922), Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Ana Bilim Dalı, 2011.

Çankaya Ali. Mülkiye Tarihi ve Mülkiyeliler, C. 1 – 8, 1968 – 1971.

Sarıhan, Zeki. Kurtuluş Savaşı Gençliği, II. Baskı, Öğretmen Dünyası, 2010.

<https://www.tbmm.gov.tr/kutuphane-tutanaklara-erisim>

ARAMIZA HOŞ GELDİNİZ

Şubat ayı içerisinde üyelik başvurusunda bulunan ve Yönetim Kurulumuz tarafından üyeliği onaylanan **Necla Vahaboğlu, Fatma Sevil Sarıcı, Ömer Pehlivan ve Nur Ateş, Elif Ece Adal, Zerrin Adal, İlkay Büyüktopçu, Işıl İşler Baykal, Mualla Duman ve Hülya Özdemir**'e aramıza hoş geldiniz diyor, bu gönüllü desteklerinden dolayı teşekkür ediyoruz.

Henüz üye olmayan komşularımızı da aramızda görmek istiyoruz. Üye formunu doldurup bir fotoğraf vermeniz yeterli. Yıllık üyelik aidatımız 75 TL.dir. (18-25 yaş gençler için 1 TL.)

Üyelik kartlarınızı derneğimizden alabilirsiniz. Üyelik aidatlarınızı ve her türlü bağışınızı makbuz karşılığında derneğimize ödeyebilir veya aşağıdaki hesap numarasına gönderebilirsiniz.

T.İş Bankası Ankara Çukurambar Şubesi 4379 – 0001560
IBAN NO: TR73 0006 4000 0014 3790 0015 60

Şubat ayında aidat ödemelerini yapan aşağıdaki üyelerimize teşekkür ediyoruz. İlk 2 ayda aidat ödeme oranımız %40'a ulaştı.

Abdulkerim Çabuk	Elif Ece Adal	Hülya Yıldız	Muzaffer Cansel Genç	Seçim Atagün
Ahmet Gezer	Emine Nilgün Ekermen	Hüseyin Doğruyol	Münire Serpil Yarkin	Selahattin Özdil
Ali Türkçü	Esra Özden	Hüseyin Uğur Özgürgan	Nefise Jale Kantarcı	Sema Yüksel
Ali Karakaya	Fatma Alev Akman	Işıl İşler Baykal	Nilgün Şahin	Semih Gürsay
Ali Kemal Akın	Feriha Berispek	İhsan Göksu	Nilüfer Saraçoğlu	Semra Tutsak
Asiye Belovacklı Akçam	Fırat Mahir Göksu	İlkay Büyüktopçu	Nurcan Erdoğan	Sezi Sazlı
Aycan İpek Yalçınkaya	Fitnet Çıtlak	Kadriye Karakaya	Nurettin Akkaya	Suna Gürakan
Aynur İkizer	Gönülden Avcı	Kamil Sülükçü	Nursun Koray Ergür	Şengül Doğan
Aynur Köksal	Gözde Bosnalı	Kamuran Örgen	Oktay Şamiloğlu	Şengül Yazıcı Tunca
Ayşe Nur Aksu	Gül Bulu	Kemal Dil	Osman Abdül Feyyaz Özer	Şerife Ülker Kutlu
Ayşen Hanım Göksu	Gülcan Eyyüboğlu	Latife Bektaş	Ozan Ağma	Şinasi Ertekin
Behice Erbaşar	Gülçin Yeniay	Makbule Ayla Altuğ	Ömer Kantarcı	Tevfik Çelik
Belgin Dağlı	Güliden Karataşlıoğlu	Mehmet Hikmet Odabaşı	Rukiye Metin	Ülkü Oğuz
Bener Özgürgan	Gülfidan Aksu	Mehmet Konar	Saadet Tufan	Visal Bildirgen
Birsan Carlak	Gültaze Özbek	Mehmet Zeki Sevimli	Sabahattin Gökatalay	Yakut Şakiroğulları
Bülent Batur	Gülten Çolakoğlu	Mesude Sema Gönenc	Sabiha Öner	Yurtta Yüksel Topkaya
Cemil Eryılmaz	Günseli Teoman	Mualla Duman	Sabri Güçlübacak	Yusuf Konmaz
Çetin Örgen	Halil Eray Bektaş	Muharrem Dalkıran	Sakine Göksu	Zeliha Zafer Oral
Çiğdem Atar	Halil Nevruz	Muhtar Durmuş	Salim Özkan	Zerrin Adal
Dilek Çamak	Hasan Beşir	Murat Çıtlak	Samime Bilecen	Zeynep Funda Çelik
Durmuş Özbek	Hayriye Akın	Musa Eraslan	Sebahat Bektaş	
Edibe Baysal	Hayriye Berk	Mustafa Koçak	Seçil Üçok	

**FAY NASIL BİR ŞEY?
NASIL OLUŞUYOR?
DEPREM NİYE OLUYOR?
DEPREMLERİ MEYDANA GETİREN GÜÇLER NELER?
DEPREMİ ÖNCE DEN BİLMEK MÜMKÜN MÜ?**

Jeoloji Y.Müh. - Cengiz KARAKÖSE – Ande Sitesi

Büyük can ve mal kayıplarına sebep olan, insanları etkisi altına alıp korkutan, ürkütücü doğa olayı depremi, fayları ve levhaları, mecbur kalmadıkça Latince kelimeleri kullanmadan, sizlere anlatmaya çalışacağım. Bunu yaparken de herkesin anlayacağı bir dili kullanacağım. Kafalardaki soruları olabildiğince cevaplama çalışacağım. Bunun için de, depremin eskiden inanıldığı gibi, öküzün kafasını salladıkça yaşanan bir olay olmadığını, ilahi bir uyarının ise hiç olmadığını, tuhaf çağdışı düşünceleri dışlayıp, bilimsel kitap, dergi ve makaleler de yayınlanmış bilgilerden yararlanarak depremi sizlere anlatmaya çalışacağım...

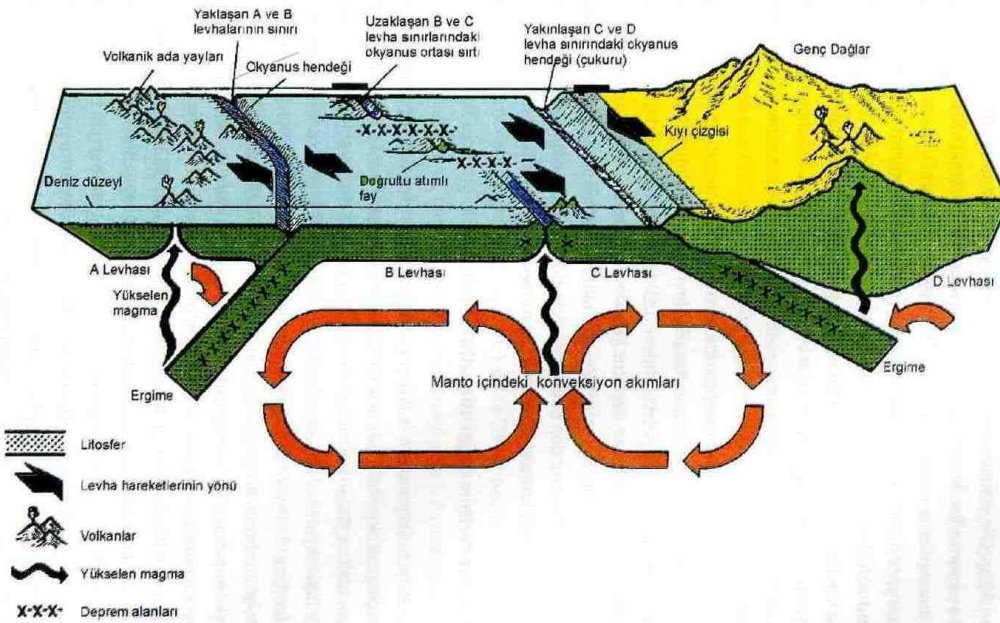
Bilimin karşılaştığı temel sınırlardan biri de, yaşadığımız gezegenin ayrıntılı iç yapısıdır. Her ne kadar Jules Verne'in romanındaki, gözüpek profesör Otto Lindenbrock, dünya merkezine yolculuk etmişse de, bu hiçbir zaman gerçekleşmeyen bir hayal olarak kalmıştır. Günümüzde en derin sondaj bile, dünyanın büyüklüğü karşısında, yeryüzünde minik bir tırmalama gibi kalmaktadır. Bu durum, doğrudan gözlem yapacak jeologları zorlamakta, yerin iç yapısını anlamaları içinse dolaylı kanıtlara ihtiyaç duyulmaktadır... Ama yine de, bu tür engellere karşın jeologlar 4,6 milyar yıl önce oluşan gezegenimizin, gelişim tarihini, belirli bir güvenle tasarlayabilmişlerdir...

Yerküremiz, varoluşundan günümüze gelene kadar, önemli bir evrim geçirmiştir. Muhtemelen ilk zamanlar, homojen olan başlangıç kütleleri, kısmen ya da tümüyle erimiş durumdaydı!! Yaklaşık 4 milyar yıl önce, yeryuvarı soğumaya başladı. Daha sonra, yarı sıvı yarı katı bir çekirdek, az yoğun bir manto (yani çekirdek örtüsü) ve hepsini örten çok ince bir kabuktan oluşan katmanlar, bu evrede oluşmaya başladı... Daha sonra dünyamız 3,5 milyon yıl boyunca çekirdeğini, mantosunu ve kabuğunu bu günkü haline getirmeye çalıştı... Yeryuvarının içindeki katmanlar oluştuktan sonra, bu defa da yerkabuğu, yapı ve biçim değişiklikleriyle, çok aşamalı bir gelişme göstermeye başladı!!

Gezegenimizin çekirdeği (yani merkezi), bildiğiniz gibi akkor halindedir. Çekirdekteki bu yüksek sıcaklığın etkisi, üzerindeki manto içinde, küçük yoğunluk ve basınç farkları ortaya çıkarmaktadır. Bu fark sebebiyle manto içindeki maddeler, akıcı hale gelmektedir. Bunun sonucunda da, "Konveksiyon Akımları" meydana gelmektedir...

Siz sormadan hemen söyleyeyim. Sıcak bir kütle, yine çok sıcak bir ortama girecek olursa, o kütle bir

hareket yani bir ivme kazanır. Peki bu olay, yeryuvarının içinde olursa ne olur, manto içinde oldukça küçük yoğunluk farkları meydana gelir ve bu farklar da, mantonun içini harekete geçirir. Harekete geçen manto ise, üzerindeki katı kayaların, yani yerkabuğundaki katı kayaların, zaman içinde harekete geçmesini sağlar. İşte bu akıntılar, kıtaların manto üzerinde kaymasını sağlayan, ana neden olarak ortaya çıkar...

Şimdi, gözümüzün önüne bir dünya haritası getirelim. Doğal olarak hepimizin kafasında aynı görüntü belircektir.! Aslına bakarsanız bu harita, hiç de düşündüğünüz gibi değişmeyen bir görüntü değildir.

Milyonlarca yıl boyunca kıtalar, defalarca şekil ve yer değiştirmiştir.! Hala daha da değiştirmeye devam etmektedir!! Eğer günümüzden birkaç yüz milyon yıl geriye gidebilseydik, inanılmaz farklı bir dünya haritasıyla karşılaşmış olacaktık!! Buna çok şaşıracağınızı biliyorum. Çünkü pek çok kimse, yeryüzündeki kıtaların yer değiştirdiğini bilmez ya da kabullenemez!!

Artık biliyoruz ki bu değişimin nedeni, mantonun konveksiyon akımına (kırmızı oklu kısım) bağlı olarak, yer kabuğunun hareket halinde olmasıdır!! Yeşil renkle gösterilen yer kabuğu, günümüzde de hareket halindedir!! Ayağımızı bastığımız yer, bize hareket etmiyormuş gibi gelebilir. Ama işin aslının, artık öyle olmadığı bilinmekte...

Tekrarlayacak olursam, manto ile üzerindeki yer kabuğu, yukarıdaki şekilde görüldüğü gibi, günümüzde de hareket halindedir.! Toprağın, kayaların, hatta deniz tabanının altında bile sürekli bir hareket vardır. Biz bu hareketliliği durup dururken hissetmeyiz. Ancak aşağıda olup bitenleri bize haber veren, bir takım doğa olayları vardır. İşte, bize bütün bunları haber verenlerin başında **DEPREMLER** gelmektedir.

Bu aşamada yerin altında olup bitenler, dünyanın yapısını nasıl değiştiriyor diye sorabilirsiniz.? İşte bu değişimin nedenini öğrenmek için, yeryuvarının içini daha fazla öğrenmeye çalışıyoruz. Şimdi, bir adım daha ileri giderek, denizlerdeki suların hepsini boşalttığımızı varsayalım!! Göreceğimiz manzara, denizlerin dibinin de, kıtaların üstündeki gibi bir görüntüye sahip olduğudur. Denizlerin tabanında da, tepe ve düzlükler bulunmaktadır. Yani, karalardan farklı bir görüntü yoktur.

Eğer sizlerle birlikte, dünya tarihinde 200 milyon yıl geriye gidebilseydik, yeryüzünü gösteren haritada, bugün var olan 6 kıta yerine, tek ve büyük bir kıtanın varlığına şahit olurduk. **Pangea** adı verilen bu dev kıta, jeolojik devirler boyunca, mantodaki konveksiyon akımlarının ve akışkan magmanın etkisiyle, zaman içinde kırılarak 6 büyük ve çok sayıda küçük levhaya (kıta parçasına) ayrılmıştır!! Günümüzde bu levhaların, yılda ortalama 1 ile 10 cm kadar yer değiştirdikleri bilimsel verilerle kanıtlanmıştır...

Günümüzde dünyanın içiyle ilgili bilgiler, deprem dalgalarının yerkürenin içinden geçmesi sırasında, elde ettiğimiz kanıtlardan sağlanmaktadır. Bu konudaki kaba bilgiler, yüzeyde ve kabuğun içinde yapılan ve derinliği 8 kilometreyi geçmeyen sondajlarla sınırlı kalmıştır. Yeryuvarının iç yapısını, mantodaki konveksiyon akımlarını ve kabuktaki levha hareketlerini öğrendikten sonra, depremin nasıl meydana geldiğini, fayın ne olduğunu kavramamız daha kolay olacaktır. Öğrendiğimiz bilgiler arttıkça da, depreme karşı duyduğumuz korku azalacak, depremleri soğukkanlılıkla karşılama alışkanlığımız artacaktır.! Sonuçta depreme ilgili düşüncelerimiz, bu yazının sonunda çok değişecektir...

Dünyamız, her birinin yapısı farklı üç katmandan oluşmaktadır. Bu katmanlardan en dıştakinin yani ayak bastığımız kısmın adı, **yer kabuğu**'dur. Yer kabuğu, **okyanus kabuğu** ve **kıta kabuğu** dediğimiz, kimyasal yapıları farklı iki tür kabuktan oluşmaktadır. Bunlardan okyanus sularının tabanında olanına **okyanusal kabuk**, kıtaları oluşturana da, **kıtasal kabuk** denilmektedir. Kıtasal kabuğun kalınlığı 35-70 km, okyanusal kabuğun kalınlığı ise 5-8 km arasında değişmektedir... Bu sayılardan da anlaşılacağı gibi, okyanus altlarındaki yer kabuğu ince, hatta oldukça incedir. İşte magma, bu incelikten yararlanmak için fırsat kollamaktadır.!

Yer kabuğunun hemen altında yer alan manto, büyük oranda demir, magnezyum ve kalsiyumdan meydana gelmiştir. Mantonun üst kısımlarında bulunan ve kısmen eriyik halde olan kayalar, kolaylıkla eğilip bükülebilir yapıdadır. Çekirdek ise, daha çok demir, az oranda nikel ve diğer elementlerden oluşmaktadır. Dünyanın çekirdekteki ısı 5.000 - 6.000 derece arasında değişmektedir. Bu kadar yüksek sıcaklık üstündeki kayaları etkilemekte, onların erimesini, dolayısıyla hareket etmesini sağlamaktadır. İşte çekirdeğin dış kısmı ile mantonun alt kısmını içine alan ve ergimiş durumda ki bu unsurlara **magma** adı verilmektedir...

Bu magma konveksiyon akımları nedeniyle, kabuğun altında hareket halindedir. Piknik ateşindeki alevlerin, diller halinde havaya yükselmesi gibi magma da, konveksiyon akımları sayesinde zaman zaman yukarıya, yani yer kabuğuna doğru hareketlenerek yükselir ve yer kabuğunu delip yüzeye çıkmak için zorlamaya başlar... İşte bu zorlamalar sonunda oldukça ince olan okyanus kabuğunda (mavi renkli kısım), önce küçük bir kırık meydana gelir. Bu kırıktan yükselen magma, okyanus tabanının yüzeyine çıkmaya başlar. Yüzeye çıkan magma, karadaki volkanlar gibi okyanus tabanında püskürmeler meydana getirir. Böylece lavlar, okyanus tabanına yayılır ve soğuyarak katılır.

Aşağıdan defalarca gelen diğer magma dilleri de, aynı yolu izleyerek okyanusal kabuğa, sürekli yeni volkanik malzemeler taşır. Kırığın içine dolan magma, çoğalıp kendine yer açmak zorunda kalınca, okyanus

tabanındaki kırığı genişletmeye başlar ve daha sonrakabuğu yanlara doğru iterek, kabuktaki kırığı yani açılmayı büyütür.! Böylece kabukta ayrılma başlar ve en sonunda okyanus kabuğunda kopmalar gerçekleşir.

Artık birbirinden kopmuş 2 okyanus kabuğu meydana gelmiştir. Birbirinden kopan bu okyanus kabuklarının her birine **levha** adı verilmektedir. Levhaların sağa ve sola ayrılması devam ettikçe, levhalar arasında meydana gelen boşluk da genişleyecek, doğal olarak bu boşluğu, daha sonra gelen magma malzemesi doldurmaya devam edecektir. Bu gelişmeye, yani okyanus kabuğunun kopması ve iki parçaya ayrılarak ortasının açılması, açılan boşluğa da yeni magmanın dolmasına **deniz tabanı yayılma süreci** denir. Bu olayın görüldüğü yerlere de **yayılma sırtı** adı verilmektedir.

Okyanus altındaki levhaların birbirinden uzaklaştığı bu yerlerde, su yüzüne çıkmış, magma kayalarından meydana gelen sıra dağlar vardır. Günümüzde, Atlas Okyanusu'nun ortasında bu tip sıradağlar bulunmaktadır. Fakat okyanusların tabanı sularla örtülü olduğu için, sözü edilen bu dağlar gözle görülememektedir. Buna karşılık batimetri haritalarında, yani sualtı haritalarında oldukça açık görülmektedir.

İşte bu ve buna benzer diğer levhaların, birbirlerinden ayrılması ya da bu olayın tam tersi, birbirleriyle çarpışmaları sonunda dünyanın görüntüsü bir hayli değişmektedir. Levhalar dünya yüzeyinde, birbirleriyle temas halinde oldukları için, herhangi bir levhanın hareketi diğerlerini de etkilemekte, sonuçta çevresindeki levhaları da harekete geçirmektedir. İşte depremlerin meydana gelmesine sebep olan bu tür hareketler, **faulların** doğmasına yardımcı olmaktadır. Bu tip hareketlere **levha tektoniği kuramı** (kıtaların hareketliliği kuramı) denir.

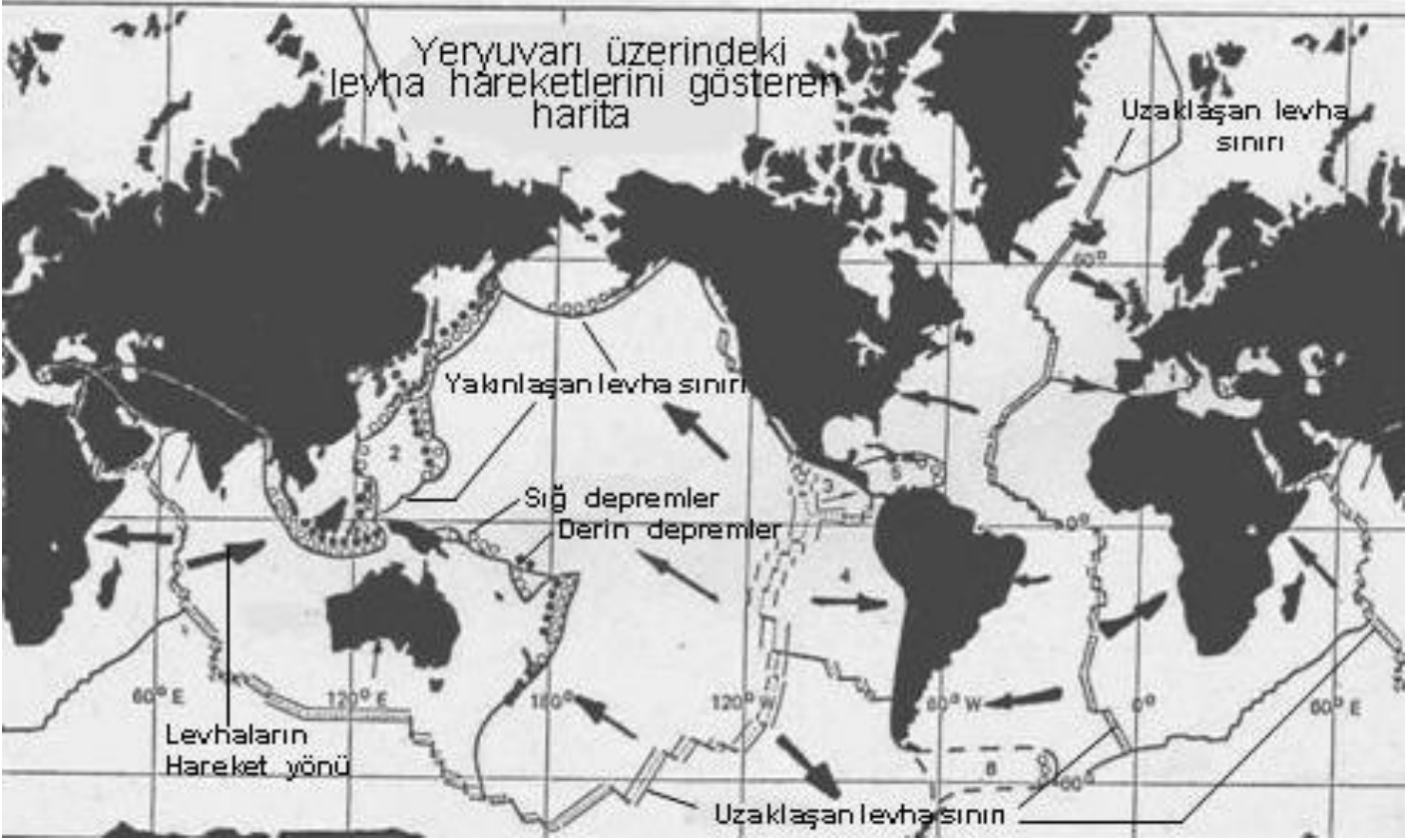
Daha önce, **Pangea** adı verilen tek ve büyük bir kıtanın varlığından söz etmiştim. Ama günümüzde Pangea'nın artık kalmadığını, yerkabuğunun 6 büyük kıta ve çok sayıda küçük levhaya ayrıldığını biliyoruz. Milyonlarca yıldır süren bu levha hareketleri, kıtaların ve okyanusların yerlerini ve biçimlerini sürekli değiştirmektedir. Bu hareketlilik günümüzde de, halen devam etmektedir...

Yer kabuğu hareketlerinin yani levha hareketlerinin şematik anlatımı, yukarıdaki haritada gördüğümüz gibidir, Bu levhalardan Pasifik, Atlas ve Hint Okyanusu ile Kızıldenizdeki levhalar birbirlerinden uzaklaşırken, Kuzey ve Güney Amerika'nın batısı ile doğu Pasifikte olan levhalar birbirlerine yaklaşmakta, daha doğrusu kıta kıta çarpışması yaşanmaktadır.!!

Dünya yüzeyindeki deniz ve karalar, levhaların hareketliliği kuramına göre yer değiştirirken, bu olayları gören olmamıştır tabii.!! Ama jeologlar, olayların nasıl geliştiğini çok iyi bilmektedir. Örneğin, günümüzden 45 milyon yıl önce Himalayalar, Hindistan levhasının Avrasya levhasına yaklaşıp çarpması sonucunda, yükselerek ortaya çıkmıştır.! Buna karşılık 250 milyon yıl önce Amerika ve Afrika levhaları birbirlerinden ayrılmaya başlamış ve yılda ortalama 5 cm kadar uzaklaşarak, bugünkü konumuna gelmiştir...

Atlas Okyanusu halen açılmaya devam etmekte olup, bu olayın en güzel örneği, İzlanda adasındaki volkanik çıkışlarda görülmektedir. İzlanda devleti bu muhteşem olayı, turistik bir malzeme olarak çok iyi kullanmaktadır. Çünkü insanlar bu yarılmaları (açılmaları) görmek için İzlanda'ya gitmektedir. Bu aşamada İzlanda'nın yüzölçümü de, her yıl biraz daha büyümektedir.!

Aşağıdaki haritaya bakarak, artık yer küremiz üzerinde ki levhaların (kıtaların), manto üzerinde ne yöne kayarak hareket ettiğini, birbirlerinden nasıl uzaklaştığını ya da yaklaştığını kolayca görebilirsiniz. Kayan levhalardan birinin fazla yol almadan, bir başka levha ile karşı karşıya geldiğini çok kolay görebilirsiniz. Tıpkı bir köprüde karşı karşıya gelen iki inatçı keçi örneğinde olduğu gibi, levhaların da kafa kafaya çarpışmakta olduklarını fark edersiniz.! Sonunda levhalardan birinin, çoğunlukla yoğunluğu fazla olanın ağırlığı yüzünden yenilerek, magmanın içine doğru batmaya (dalmaya) başlayacaktır (ilk resmimde yeşil renkle gösterdiğim kabuk kısmından söz ediyorum)...

Bu konumda, çarpışan levhalardan ikisi, birbirlerine temas ettiklerinde, levhalardan biri diğerinin altına doğru gömüldüğünde, o bölgede büyük bir **hendeğ** oluşur.! Hendeğin meydana geldiği bu kısma **dalma batma zonu (yitim zonu)** denir. Güney Amerika kıtasının batı kıyılarında, böyle bir dalma batma zonu (yitim zonu) bulunmaktadır...

Dalan levha, mantonun derinliklerine indikçe erir ve magma haline dönüşür. İşte bu magma zamanla, dalma batma noktasına yakın bir yerden yüzeye çıkarak, bir dizi yanardağ oluşmasını sağlar!! Bu anlatımı, ilk şeklimize bakarak daha çabuk kavrayabilirsiniz. Pasifik Okyanusundaki bir çok volkanik ada, işte böyle doğmuş adalardır. Belgesellerde, bu çeşit volkanik faaliyetleri sıkça izlemiştir. Böyle volkanik adaların, Pasifik Okyanusunda boncuk gibi dizilmiş olarak bolca görülmektedir (2. Şekilde, sol üst tarafta bakınız).

Yakınlaşan levhalardan biri okyanus kabuğu, diğeri kıtasal kabuk olduğunda, okyanus kabuğunun yoğunluğu daha fazla olduğundan, kıtasal levhanın altına dalar ve sonunda eriyerek magmaya dönüşür. Bu durumda dalma batma zonunun (hendeğin), kıtasal kabuk tarafında, zayıf olan bir yerinden magma yüzeye çıkarak, yanardağlardan oluşan bir kuşak meydana getirir (1. Şekil de, sağ üst tarafta bakınız). Bu volkanik kuşağa **ada yayı** adı verilmektedir. Ege Denizinde Girit Adası güneyinde, benzeri bir durum halen yaşanmaktadır.

Yakınlaşan levhaların ikisi de, kıtasal kabuk olursa, bunlar okyanus levhaları gibi yoğun ve ağır olmadıklarından, mantonun içine dalmak yerine, birbirleriyle kafa kafaya çarpışırlar.! Tıpkı bizim Doğu Anadolu Fay Zonunda (DAF) yaşandığı gibi... Bu çarpışma sırasında, her iki levhanın birlikte uyguladığı basınç yüzünden, sıkışan levhaların ucunda ki kabuk kırılmaya başlar ve yer yer üst üste binmiş domino taşları gibi yığınlar oluşur.! Tıpkı 6/7 Şubat 2023 de, Doğu Anadolu'da 10 ilimizi ve ilçelerimizi vuran çok büyük depremler de yaşandığı gibi..!

Yerküre üzerindeki levhalar, devamlı hareket halinde olduğundan, sıkışma sürdükçe bu tür yerlerde kırılmış levha uçları yukarı doğru itilerek, sürekli yükselir!! Sonuçta, sıra dağlar, yüksek platolar meydana gelir.

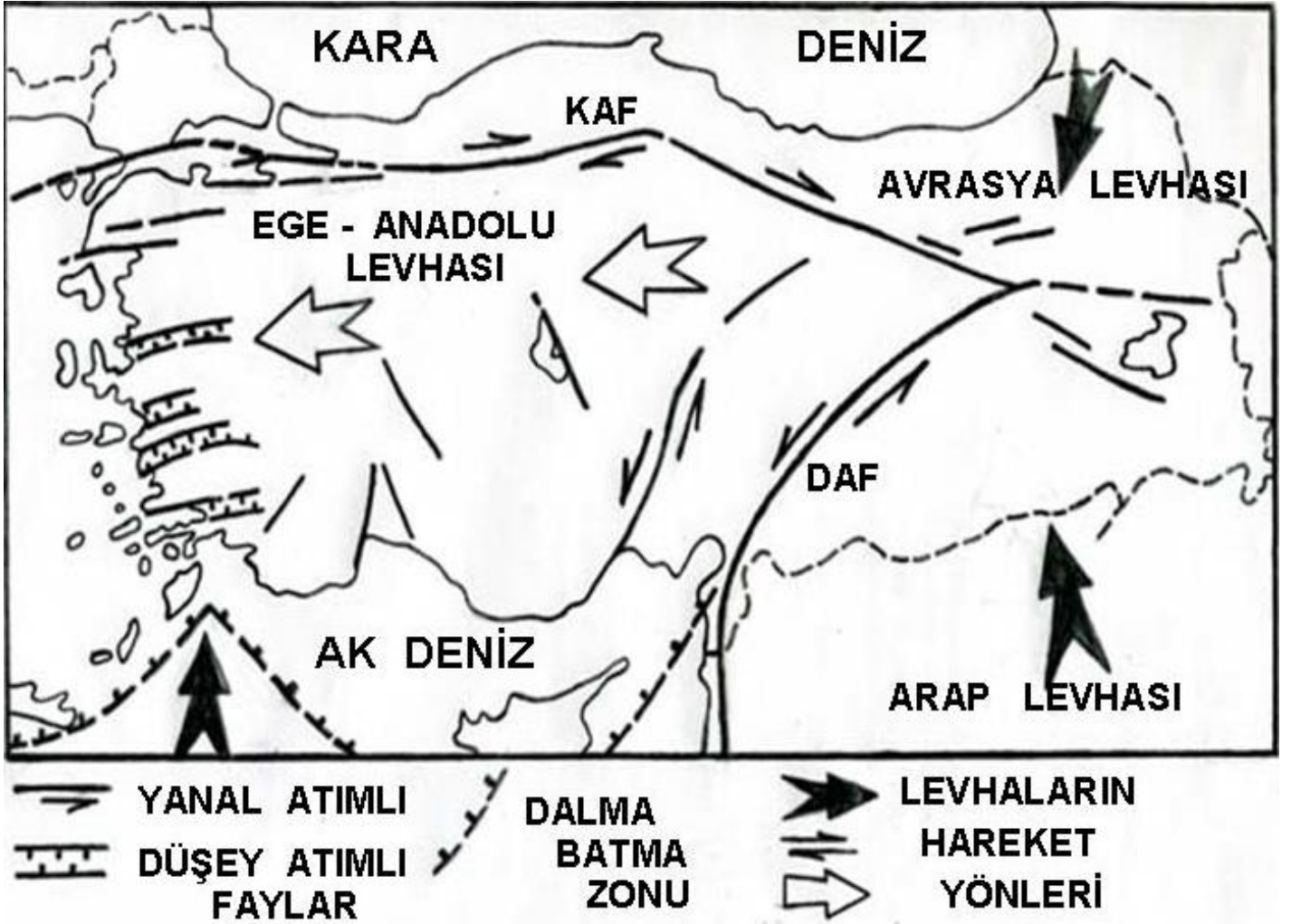
Örneğin, Hindistan'da Himalayalar, Güney Avrupa'da Alpler, Kuzey Amerika'da Kayalık Dağları, Güney Amerika'da Ant Dağları ve Türkiye'deki Toroslar, Amanoslar bu tip hareketlerle yükselmiş dağlardır...

Kimi yerde böyle levha hareketleri, yaklaşma ya da uzaklaşma şeklinde olmayabilir. Aynı anda, fakat birbirlerine zıt yönde hareket eden, iki levha konumunda olabilirler... Birbirlerine yatay biçimde sürtünerek ilerleyebilirler. İşte böyle sürtünme hareketleri sonrasında, yer kabuğunda yeni **faylar** (kırılmalar) meydana gelir.

Buna, yine Türkiye'den bir örnek verecek olursam, Arap Levhasının kuzeye doğru hareketi sırasında, Avrasya Levhası'nın da güneye doğru harekete geçmesiyle, arada sıkışan Anadolu plakası, KAF ve DAF'ında yardımlarıyla batıya, yani Ege denizine doğru itilmektedir!! İşte bu tür levha hareketleri sırasında, Anadolu'nun büyük bir bölümünde sürekli depremler yaşanmaktadır.

Levhaların milyonlarca yıldır süregelen bu hareketlerini, bizlerin fark etmesi mümkün değil tabii. Fakat jeologların araştırmaları sayesinde bunları öğrenmekteyiz... Bir türlü yerinde duramayan magmanın ve de yer değiştirmekten hoşlanan levhaların bu hareketliliği, bazı doğa olaylarıyla kendini belli etmektedir. Levhaların bu hareketleri sonunda denizler, yanardağlar, volkanik adalar, okyanus çukurlukları, sıradağlar ve depremler ortaya çıkmaktadır. İşte milyonlarca yıldır süren, kıtaların yerlerini ve biçimlerini değiştiren bu hareketlere, yukarıda da yazdığım gibi, **levha tektoniği terimi** kullanılmaktadır...

Anlattığım bu levha hareketleri sonunda, dünyamızın yüzü bir hayli değişmektedir. Bu değişim, bu gün de devam etmektedir. Dünya haritasında görüldüğü gibi levhalar, yeryüzünde birbirleriyle temas halinde olduklarından, herhangi bir levhanın hareket etmesi, diğer levhaları da etkilemekte, çevresindeki diğer levhaları da harekete geçirmektedir!! Dünya haritasında gördüğümüz söz konusu hareketler yani ok yönleri, oldukça açık bir şekilde görülmektedir. Şimdi bakalım, kim kimi itmekle ya da çekmekle meşgul olmakta...

Yukarıdaki dünya haritasına baktığımızda, bütün levhaların hareket halinde olduğu görülmektedir. Oklarsa, levhaların hareket yönlerini göstermektedir. Türkiye'nin kuzeyinde yer alan Avrupa ile Asya'ya ait karaların, haritada tek parça olduğu görülmektedir. Bu tek parçanın adı **Avrasya** levhasıdır. Türkiye'nin güneyindeki

Arap ve Afrika levhalarının kuzeye doğru, kuzeydeki Avrasya levhasının ise, güneye doğru ilerlediği bilinmektedir. İşte bu hareketler sonunda, arada sıkışıp kalan Anadolu plakasının doğusunda kıta/kıta, batısında ise okyanus/okyanus levha çarpışmaları yaşanmaktadır...

Dar bir köprüde karşı karşıya gelen, iki keçi örneğinde olduğu gibi, iki kıtasal levha, Doğu Anadolu'da karşı karşıya gelmektedir. Bunlar okyanus levhaları gibi yoğun ve ağır olmadığından, mantonun içine dalmak yerine, birbirleriyle çarpışmaktadır. Bu çarpışma sonucunda, iki levhada birbirlerini yenemediğinden, Arap levhası ile Avrasya levhasının karşılıklı uyguladığı büyük basınç nedeniyle, levhaların ucundaki kayalar kıvrılmış, kırılmış, çok geniş bir alanda üst üste binmiştir. Bu üst üste binmeler yüzünden, Doğu Anadolu'da binlerce metre kalınlıkta kaya yığınları oluşmuştur. İşte bu yığınlar, Doğu Anadolu'da ki yüksek dağları meydana getirmiştir...

Batı Anadolu da ise olaylar farklı olup, yakınlaşan levhalardan ikisi de okyanus türü levhalar olduğu için, Avrasya levhası ile Afrika levhasının çarpışması sonucu Girit Adası güneyinde bir **dalma batma zonu** meydana gelmiştir... Burada magmaya dalan 90 km kalınlığında ki Afrika levhasıdır. Yılda 3 cm kayıp vererek, kuzeye doğru batmaktadır...

Yaklaşık 12 milyon yıl önce başlayan bu jeolojik macera, günümüzde de devam etmektedir. Eğer bu hareket, böyle devam edecek olursa, Afrika levhası ile Anadolu+Ege levhaları birbirlerine daha çok yakınlaşacak, yaklaşık 100 milyon yıl sonra, Karadeniz+Ege +Akdeniz tamamen birleşecektir..!! Bu kapanma sonucunda, Afrika ve Arabistan levhaları, Avrasya levhasıyla kenetlenecektir...

İşte bütün bunlar Batı Anadolu'da olup biterken, levha kenarları da sürekli hareket edeceğinden, devamlı kırılmalar yaşanacaktır. Levhaların, çeşitli şekillerde çarpışmaları, yanal sürtünmeleri, levha sınırlarında büyük gerilmelere, sıkışmalara ya da bükülmelere sebep olmaktadır. Tabii bunların oluşması içinde, farklı yönlerden gelen basınçlara ihtiyaç vardır.! Levhalar tarafından yaratılan bu basınç, aynı zamanda levha kenarlarında ve içinde kırıklara neden olmaktadır. Jeologlar bu kırıklara **FAY** adını vermektedir. Fay dediğimiz bu kırıklarsa, depremlere neden olmaktadır..!!

Yeryüzündeki levhaların çeşitli biçimlerde çarpışmaları, yanal sürtünmelere, levha sınırlarında bükülmelere, sıkışma ve büyük gerilmelere neden olmaktadır. Bunun için, farklı yönlerden gelen basınçlara ihtiyaç vardır. Farklı yönlerde hareket eden levhalar, doğal olarak farklı basınçlar yaratacaktır.! Yönleri farklı olan basınçlarsa, levhaları bir taraftan diğer tarafa hareket ettirirken, diğer taraftan levha kenarlarında ve içlerinde gerilmelere neden olacaktır...

Kayalara uygulanan böyle farklı basınçlar, kayaların zayıf olduğu bir yerde kırılma meydana getirir. Böylece ortaya yeni bir fay çıkar ya da var olan bir fay tekrar kırılır harekete geçer..!! İşte bu aşamada fayların bulunduğu alanda biriken basınç ve gerilim, bir anda boşalır, büyük bir enerji açığa çıkar... İşte, fay çevresinde depolanan bu enerjinin, aniden boşalması sonucunda, kayalarda titreşim ve sarsıntılar meydana gelir.! Hepimizi korkutan bu titreşim ve sarsıntılara bizler **DEPREM** demekteyiz...

Deprem, yer kabuğunun içinde başlar. Kabuk içindeki kırılmanın ya da kaymanın, başladığı noktaya "**depremin odak noktası**" denir. Odak noktasının, tam üstüne denk gelen, yeryüzündeki noktaya ise, "**depremin merkezi**" ya da "**merkez üssü**" adı verilir. Bu tarife göre, kırılma ya da kayma, depremin kilometrelerce derinde ki odak noktasından başlayarak, fay düzlemi boyunca devam edip, yeryüzündeki merkez üssüne kadar ilerler. Yani kırılma, yer kabuğunun içinden başlayarak, yeryüzüne doğru devam eder.! Yüzeydeki kırılma izlerini ise, son günlerde Hatay'daki görüntülerde çok açık olarak defalarca TV'lerden seyrettik...

Benzetmek gerekirse, karpuzun kırmızı kısmından kabuğuna doğru giden bir çatlama, sonra da bir yarılmayı düşleyerek olayı kavrayabilirsiniz... **Bu şekilde ki bir kırılma ve çatlama FAY, karpuzun içine doğru giden kırmızı yüzeye ise FAY DÜZLEMİ adı** verilmektedir. Çatlamış karpuz kabuğu örneği, bu aşamada bana çok yardımcı oldu...

Bu aşamaya kadar deprem, fay, yanardağ patlaması gibi olayların, birbirleriyle nasıl bağlantılı olduğunu, bilimsel verilerle öğrenmiş oluyoruz... **Bütün bunlar akışkan haldeki magmanın, konveksiyon akıntıları nedeniyle, sürekli yer değiştirmesinin marifeti olup, yer kabuğunun çeşitli yerlerinden kırılmasıyla ortaya çıkmaktadırlar...**

İnsanlar daha yeryüzünde yokken, depremleri meydana getiren dünya içi kuvvetler, yeryüzünün şeklini değiştirmeye başlamıştır. Ama bu değişim insanın ortaya çıkmasıyla birlikte, binlerce yıl boyunca çok büyük insan ve mal kayıplarına neden olmuştur..!!

Yüzlerce sene, tanrının gazabı olarak düşünölen depremin, önceden bilinemeyeceği ve kontrolsüz olarak büyük felaketlere yol açacağı şekildeki inaniş, bugün artık yok olmuştur. Günümüzde jeoloji mühendisleri ve diğer bilim adamları, depremleri önceden haber almak için, yoğun bir araştırma içine girmişlerdir.

Günümüzde fayların ve de dolayısıyla depremlerin, zarar vereceği yerler hem dünyada, hem de ölkemizde hızla belirlenmeye başlandı. 1960'lı yılların başında Türkiye'de Kuzey Anadolu Fayı ve Ege Graben'leri (?), kısmen de olsa bilinmekte idi. Bugün KAF ve DAF ile diğer fayların yerleri yeterince bilinmekte olup, deprem yaratabilecek faylar büyük oranda belirlenmiştir. Yani büyük ilerlemeler kaydedilmiştir. Bugün artık MTA Genel Müdürlüğüne bağlı, Jeoloji Etütleri Daire Başkanlığı jeologlarının 30 yılda ürettiği **Türkiye Diri Faylar Haritası** var elimizde... Artık bu harita sayesinde jeologlarımız, ölkede nerede fay var, nerede deprem olabilir bilgisine sahipler... Ama ne yazık ki yönetimler ve halkımız, bu bilgileri göz ardı edip, ovalara ve diri fayların olduğu alanlara yerleşmeyi tercih etmektedir...

Son şeklime bakacak olursanız, kuzeyden Avrasya levhası, güneyden de Arap Levhasının, Doğu Anadolu'yu sıkıştırmakta olduğunu görürüz. İki keçi örneğinde olduğu gibi levhalar karşı karşıya geldiğinde, ikisi de geri çekilmeyerek, Doğu Anadolu'yu sıkıştırmaya devam etmekte. Bugün Doğu Anadolu fay zonunda yer alan 10 ilimiz ve onlarca ilçemizin başına gelenler, bu jeolojik kavga yüzünden yaşanmaktadır!! Sözü nü ettiğim kıtasal levhalar düşük yoğunlukta olduğundan magma içine dalamaz, bunun yerine çarpışmaya devam ederler ve kayaları üst üste yığarak, Doğu Anadolu'da ki yerkabuğunu kalınlaştırırlar. Kalınlaşan kabuk ise, doğal olarak yeni fayları ve depremleri meydana getirir.

Kısa bir özetleme yaparsam, doğudaki bu sıkışma sonunda, kendine yer bulmakta zorlanan Anadolu Levhası, batıya doğru kaymaya devam etmektedir... Gerçekleşen bu göç sırasında, levhaların kaymasını kolaylaştıran çok sayıda kırılmalar ortaya çıkmaktadır. İşte bu kırılmalar, zaman içinde Kuzey ve Doğu Anadolu Faylarını meydana getirmiştir... Anadolu levhasının hareketi sırasında var olan faylarının, birbirlerine sürtünerek hareket ettikleri kısımları, yağdanlıkla yağlanamayacağı için, söz konusu sürtünme sırasında kayalar birbirlerine takılacak, bazen tutukluklar meydana gelecektir. Sürtünme direnci dediğimiz bu tutuklukların tekrarlanması halinde, ani sıçramalar ve kurtulmalar yaşanacaktır...

Olayı, yine bir benzetmeyle anlatmam gerekirse, üzerine zımpara kâğıdı yapışmış iki tahta parçasını yan yana getirip, farklı yönlerde doğru sürterek kaydırmak istediğimizde, hemen kayma olmayacak, tersine ciddi bir zorlanma ortaya çıkacaktır. Bu kaydırmayı biraz daha güç vererek devam ettirdiğimizde, zımparalı yüzeylerin birbirine takılması yüzünden, sıçrama ve kurtulma hareketleri meydana gelecektir. Levha araları da, zımpara örneğindeki gibi girintili çıkıntılı olacağı için, kayalar arasında yer yer sekmeler, sıçramalar, takılmalar, kurtulmalar olacaktır. İşte doğada da bu tür hareketler nedeniyle depremler meydana gelmektedir...

Fayların bu hareketleri sırasında, levhada meydana gelecek akıl almaz enerji boşalmaları, deprem dalgaları olarak ortaya çıkacaktır... Levhaların sürtünmeleri sırasında birbirine takılan iki levhanın, bir anda takıldığı yerden kurtulması halinde, büyük bir güç ortaya çıkacaktır. Ortaya çıkan bu büyük gücün, ayağınızın altındaki kayaları 6-7 metre sağa veya sola hareket ettirdiğini hissettiğiniz an deprem başlamış, artık enerji açığa çıkmış demektir. Bunu hissettiğiniz an, yöredeki her şey hareket ederek yıkılacak, büyük insan kayıpları olacaktır. Hareket eden bu faylar, eski bir fay olabileceği gibi, yeni ortaya çıkmış bir fay da olabilecektir.

Tüm okurlarıma depremsiz, sağlıklı ve mutlu günler dilerim...

➤ Edebiyat-Sinema-Belgesel-Söyleşi etkinliklerimiz ücretsizdir ve tüm komşularımızın katılımına açıktır. Katılım için üye olmanız gerekmez.

❖ **Edebiyat topluluğumuz için kitabı okumasanız da sadece dinleyici olarak etkinliğe katılabilirsiniz.**

☐ Etkinlikler sonrası tek başına eve dönmekten korkan komşularımız bize iletirlerse aynı yöne giden katılımcılarımızdan destek almalarını sağlayabiliriz.

DOĞADA ÇÖP YOK!

- Büyük resmin çok küçük bir parçasını iyileştirmek için çalışıyoruz.
- Evsel organik atıkları, miadı geçen ilaçları ve doğadan gelen park- bahçe atıklarını sahipleniyoruz.
- Kaynağında karıştırılmış atıkların tesislerde ayrıştırılma maliyeti çok yüksek!
- Ülkemizde düzenli depolama alanı 88.
- Düzensiz (Vahşi Depolama) Alanı 2000 civarında.
- Ayrıştırma ve dönüşümde öncelikle öncelikler değişmelidir.
- Ekolojik ve ekonomik kayıpların farkındayız.

Tel: (0312) 285 2047 - 0530 660 9583

Çığdem Mah. 1551.Cadde No:14-A

Çankaya-Ankara

www.cigdemim.org.tr

Avrupa Birliği tarafından
finanslanmaktadır

ÇİĞDEMİM SİNEMA TOPLULUĞU

DEMİR ÇENELİ MELEKLER
(Iron Jawed Angels)

Yönetmen: Katja Von Garnier

08 MART
çarşamba
Saat: 19:30

Yer: Çankaya Belediyesi, Çiğdem
Hasan Ali Yücel Çankaya Evi,
İsmail Hakkı Tonguç Etkinlik Salonu

PRODUCTION
DIRECTOR
SCENE

*ATÖLYE VE TOPLULUK ÇALIŞMALARINA
KATILMAK İSTİYORSANIZ LÜTFEN BİZİMLE
İLETİŞİME GEÇİNİZ.*

8 Mart Dünya Kadınlar Günü kadın hareketlerinin odak noktasıdır. İnsan hakları temelinde kadınların siyasi ve sosyal bilincinin geliştirilmesine, ekonomik, siyasi ve sosyal başarılarının kutlanmasına ayrılmıştır.

Kadınların mücadele ateşinin tarihi 1800'lü yıllara dayanır. ABD'de 8 Mart 1857 yılında bir tekstil fabrikasında daha iyi çalışma koşulları isteyen kadın işçilerin başlattığı grevde çıkan yangında yaşamını yitiren 129 kadının ölümleri yakılan ateşin ilk kıvılcımı oldu.

Yıllar sonra gelen anma; 53 yıl sonra 1910' da Sosyalist Kadınlar Konferansında dile getirilmiş ve Alman Clara Zetkin'in önerisinin kabul edilmesi ile kesinleşse de 10 yıl sonra, 1921'de Uluslararası Kadınlar Konferansında adı Dünya Emekçi Kadınlar Günü olarak değiştirildi. Birleşmiş Milletler Genel Kurulu 16 Aralık 1977'de "Dünya Kadınlar Günü" olarak anılmasını kabul etti.

Bu özel ve anlamlı gün Türkiye'de ilk kez 1921'de kutlanmaya başlamış 12 Eylül darbesi ile ara verilen kutlamalar 1984'ten bu yana devam ediyor. Artık daha yaygın ve yığinsal olarak kapalı mekanlardan sokaklara taşmıştır.

Neredeyse her gün bir kadının katledildiği ülkemizde, kadın haklarını, anmaları, kutlamaları bir güne sığdırmanın mümkün olmadığı gibi katedilmesi gereken yol uzun ama yılmadan sürdürülecek bir mücadelede süreci daha uzun yıllar devam edecektir. Cumhuriyetimizin odak noktasında yer alan kadınlarımız modern, çağdaş ve aydınlık günlere gelmemizde önemli görevler başarmışlar ve başarmaya devam edeceklerdir.

"Bir toplum, bir millet erkek ve kadın denilen iki cins insandan meydana gelir. Mümkün müdür ki, bir toplumun yarısı topraklara zincirlerle bağlı kaldıkça, diğer kısmı göklere yükselebilir!"

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

Bütün kadınların 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nü kutluyor, eşitlik, özgürlük ve mutluluk dolu bir yaşam sürmelerini diliyoruz.

Çiğdemim Derneği Yönetim Kurulu

KÜTÜPHANEDE YAZARLARLA SÖYLEŞİYORUZ

68 Kuşağının Romantik ama destansı öyküsü, toplumsal gelişim temelinde ve de belgesel olarak Kutlu'nun tanıklığıyla roman olarak yaratılıyor. Romanda yepyeni ve farklı bir kuşağın doğuşu müjdeleniyor:

4 Mart 2023

Cumartesi 15:00

**Çiğdemim Oğuz Tansel
Semt Kütüphanesi**

Soteria

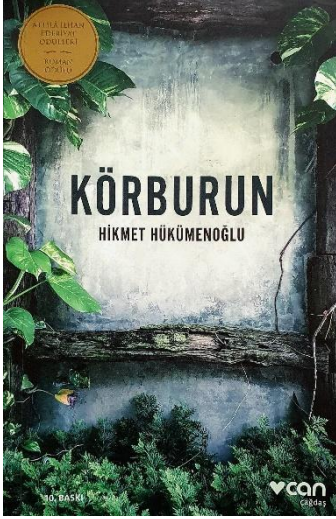
68'lerin Dramı

İHSAN KUTLU

İHSAN KUTLU

Deprem bölgesinden geçici olarak mahallemize konuk olarak gelen İhsan Kutlu ile 68 kuşağının öyküsünü Soteria adlı romanı üzerinden konuşacağız.

Edebiyat Topluluğumuz olarak Şubat 2023 ayında, Hikmet Hükümenoğlu'nun Körburun romanını okuduk ve 27 Şubat 2023 akşamı sunumunu yapıp, üzerinde konuştuk. Sonuçta yine her zamanki gibi çok keyifli bir edebiyat söyleşi gerçekleştirdik.

1971 İstanbul doğumlu, Robert Kolej ve Boğaziçi Üniversitesi Fizik Bölümü mezunu olan yazar, 2016 yılında yazdığı Körburun romanı ile 2017'de Atilla İlhan Roman Ödülünü kazanmıştır.

Körburun, İstanbul Prens Adaları arasında, yazarın hayalinde canlandırdığı küçük bir adadır. Ancak, insan ve mekan tasvirleri o kadar iyi yapılmış ve Körburun Adası öyle güzel ve canlı anlatılmış ki, buranın hayali bir ada olduğunu düşünmek çok zor.

Yazar, bu hayali adaya neden Körburun adını verdiğini şöyle açıklıyor: "Kim bilir, belki de burnumuzun ucundakini dahi göremeyecek kadar kör olduğumuz için böyle bir isim yakıştırmışım" Romanı okuyup Körburun ahalisini yakından tanıyınca, yazara hak veriyoruz.

Çok uzun yıllar Türkler ve Rum asıllı bir avuç insanımız söz konusu adada bir arada yaşamışlardı. Ama bir gün adaya birileri geldi. Onların gelişi ile ilginç şeyler oldu; adadaki samimi ortam bozuldu. Ardından pek çok şey değişti. Mülkler bile el değişti.

Romanda, 1950'lilerin sonlarından itibaren 1960 ihtilali dahil ülkenin yakın tarihinde yaşanmış çeşitli siyasi çalkantıların; 1960'ların başlarında Kıbrıs'ta Rumların Türklere uyguladığı zulüm ve ardından Rum azınlıklarla ilgili yaşananların; sonrasında özellikle 12 Eylül 1980 darbesinin toplum üzerindeki etkileri, insanların çektiği sıkıntılar ve acılar, Körburun Adası sakinleri üzerinden güzel bir şekilde anlatılmış. Romanın tek bir kahramanı, ana karakteri yok. Dönem dönem öne çıkan kişiler var. Bu insanların bir kısmı Körburun'da sürekli yaşıyor, bir kısmı ise çeşitli zamanlarda Körburun'a geliyor. Sonuçta hepsinin yolları, romanın akışı içinde olayların seyrine göre bir yerlerde kesişiyor.

Roman 588 sayfa, 8 bölüm, 23 alt bölüm olup, sade bir dille ve akıcı bir üslupla yazılmış. İlk sayfalardan itibaren insanı sarıyor, içine alıyor. Romanın kurgusu iyi planlanmış. Her aşamada, daha sonraki gelişmeler konusunda merak uyandırmayı başarıyor. Bu nedenle sıkılmadan, oldukça kısa sürede okunuyor.

Örneğin romanın ana karakterlerinden Hayri ve Meral'in ayrı ayrı hayat yoluna çıkışlarını, ardından yollarının kesişmesini, ihtiraslarını, hayallerini ve bu hayallerin nasıl gerçeğe dönüştüğünü, sonrasındaki gelişmeleri görüyoruz. Diğer taraftan Seher'in ilginç yaşamına, bu aile ile yollarının kesişmesine ve ayrılmasına tanık oluyoruz. Ada ahalisinin

ve hatta öz oğlunun bile deli dediği Hayri'nin annesi çilekeş Neriman Abla'nın dürüstlüğüne, doğru sözlülüğüne, cesaretine hayranlık duyuyoruz. Yakın tarihte yaşanan olayların, insanların yaşamlarını nasıl etkilediğini, birilerinin bu olaylardan nasıl kazançlı çıkarken, birilerinin neler kaybettiklerini öğreniyoruz. Romanın sonunda, çok güçlü ve idealist Onur Öğretmeni tanıyoruz. Onur Öğretmen, hata yapmaktan korkmayan öğrencileri olsun istemektedir. Onlara; düştüklerinde ayağa kalkmayı; özür dilemeyi; bazen sıra

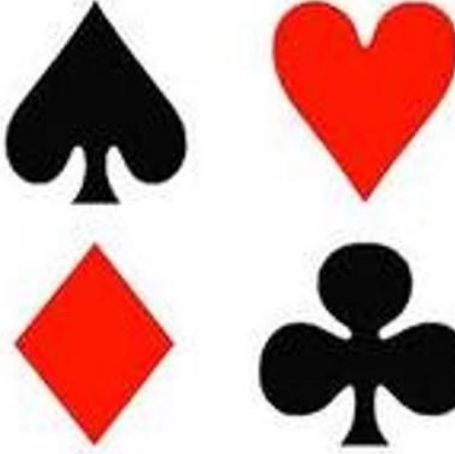
arkadaşını çok sevmeseler de yan yana oturabilmeyi ve saygı duymayı öğretmek için Adaya gelmiştir. Beyinlerine düşman korkusu yerleştirmek istememektedir. Onun yerine, her birinin kıymetli olduğunu, özel olduğunu ve hayatın gayesinin sırf bir şeyler koparıp almak değil, geride bir şeyler bırakmak olduğunu anlatmak istemektedir. Ancak Onur Öğretmeninin düşünceleri ve eğitim anlayışı görev yaptığı okulun müdürü ve Ada halkına ters geldiği için vatan hainliği ile suçlanmaktadır. Ama Onur Öğretmen Adada kalıp mücadele etmeye, doğru bildiği yolda yürümeye ve geleceğin aydın gençlerini yetiştirmeye kararlıdır.

Diğer taraftan Neriman Abla'nın cenazesinde, adanın kedileri topluca bir vefa örneği sergileyerek kedilerin hiç de öyle nankör olmadıklarını herkese gösterirler.

ÇİĞDEMİM BRİÇ TOPLULUĞU

Briç Topluluğumuz atölye çalışmalarına 2 Mart 2023 Perşembe akşamı 20.00'den itibaren devam edecek.

Perşembe akşamları 20.00'de Çiğdemim Oğuz Tansel Semt Kütüphanesine bekliyoruz.

Çalışmalar daha önce temel briç atölyesine katılmış olanlar içindir ve **Musa Eraslan tarafından yönetilecektir.**

ÇİĞDEMİM EĞİTİM, ÇEVRE VE DAYANIŞMA DERNEĞİ
Çiğdem Mahallesi 1551.Cadde No:14/A

06530 ÇANKAYA ANKARA

Tel : 0312 285 20 47 - 0530 660 95 83

dernek@cigdemim.org.tr www.cigdemim.org.tr

TEŞEKKÜRLER

Bildiğiniz gibi, sizlerin desteğiyle, lise ve üniversite öğrencilerine eğitim desteği veriyoruz. Bu yıl için 27 öğrenciyi belirledik ve aylık 500 TL. olarak ödemeye başladık.

Önümüzdeki dönemde bunu devam ettirmek için desteklerinizin devam etmesini bekliyoruz.

2023 yılı Şubat ayı içerisinde burs fonumuza destekte bulunan aşağıdaki komşularımıza teşekkür ediyoruz. Desteklerinizi makbuz karşılığında derneğimize verebileceğiniz gibi

T.İş Bankası Ankara Çukurambar Şubesi 4379 – 0001560

IBAN NO: TR73 0006 4000 0014 3790 0015 60 numaralı hesabımıza da yatırabilirsiniz

Aynur Sayar	500,00	F.Alev Akman	100,00	Hüsniye Görmez	90,00	Salim Özkan	425,00
Ayşe Gözü	300,00	F.Cansel Türkay	400,00	İlkay Büyüktopçu	400,00	Semra Yıldırım	100,00
Berrin Uçkun	500,00	Fatma Gökmen	200,00	Keziban Ateş	100,00	ST	100,00
Cemal Keskin	250,00	Filiz Hodul	100,00	M.İsmet Yakşi	1.000,00	Sümbül Topçu	300,00
E.Ferhan Sabuncuoğlu	100,00	Gönül Öner	500,00	Meliha Bilge	500,00	Yadigar Ayşe Dirican	500,00
Emir Candaş Sevinç	500,00	Görkem Türker	1.000,00	Mustafa Koçak	125,00	Yurdanur Çizmeci	500,00
Ertan Doğmuş	100,00	Hatice Özkan	400,00	Sabri Güçlübacak	225,00	Zehra Kıracılı	200,00

Şubat ayı içerisinde derneğimize bağış yapan aşağıdaki komşularımıza da ayrıca teşekkürler.

Abdulkerim Çabuk	125,00	Elif Gürel	100,00	Mualla Duman	25,00
Aycan İpek Yalçinkaya	25,00	Erdal Ergün	75,00	Nurcan Avşar	50,00
Cemil Eryılmaz	25,00	Esra Özden	25,00	Nursun Koray Ergür	25,00
Ece Apaydın	75,00	Gülten Çolakoğlu	125,00	Özgül Beşir	100,00
Edibe Baysal	25,00	İtir Gökgücü Demiray	500,00	Pınar Aydın	1.000,00
Elif Ece Adal	25,00	Latife Bektaş	25,00	Zerrin Adal	25,00

BİRLİKTE GÜÇLÜYÜZ

ABANT & GÖLCÜK TURU

5 Mart 2023 Pazar

Sabah 07:00'da Derneğimizin önünden hareketle başlayacak etkinliğimizde, araç içi sıcak soğuk içecek ve kahvaltılık sandviç paketi ikramlarımızla yolculuğumuza devam edip, yolda verilecek kısa süreli molamızın ardından, tertemiz havası, doğal güzelliğiyle kentin kargaşasından uzaklaşabileceğiniz, gönlünüzce soluklanabileceğiniz cennet'ten bir köşe Abant'a ulaşıyoruz. Tertemiz dağ havası ve çarpıcı kış güzellikleri içindeki göl çevresinde faytonla gezinti yapabilir, ata binebilirsiniz. Dileyen konuklarımızla küçük çaplı doğa yürüyüşü faaliyeti de gerçekleştirip daha sonra Bolu merkeze giderek sizler için özel olarak hazırlanmış Mercimek Çorba- Karışık ızgara- Pilav-Garnitür – Mevsim salatası- Ayran menüsü ile öğle yemeğimizi afiyetle yiyoruz. Yemek sonrası Bolu merkezde alışveriş için kısa süreli vereceğimiz molanın ardından yine çarpıcı güzellikleriyle görenleri etkileyen Gölcük'e rehberimizin belirlemiş olduğu saatte buluşarak hareket ediyoruz. Kısa süreli yolculuğumuzun ardından gözlerimizi kamaştıran güzellikleri ile Gölcük'e ulaşarak, kısa bir göl çevresi gezisi yaparak Gölcük'de siz değerli misafirlerimizin göl çevresinde bisiklet turu, golf arabası ile göl çevresinde turlama gibi çeşitli aktiviteler yapabileceği imkanlar için verilecek serbest zaman sonrası Ankara'ya dönüş yolculuğu için toplanıp, gerekli molaların ardından Derneğimizin önüne ulaşarak bir başka gezimizde buluşmak üzere vedalaşıyoruz.

Gezi Ücreti

550 TL Dernek üyeleri için 540 TL.

Ücrete Dahil Olan Hizmetler: Lüks Tur Araçlarıyla Ulaşım, Araç içerisinde sabah kahvaltı paketi (Sandviç – Kek - Meyve Suyu – Su), Öğle yemeği (Mercimek Çorba - Karışık ızgara (Adana,Köfte,Tavuk,Sucuk) - Pilav – Garnitür – Mevsim Salata- Ayran), Abant & Gölcük Milli Park Giriş ücretleri, Rehberlik Hizmeti, ANKA Tur Refakati

Ücrete Dahil Olmayan Hizmetler: Kişisel Harcamalar, Extra Harcamalar (Golf Arabası Turu-Bisiklet Turu- Fayton Turu)

Bu gezi ANKATUR tarafından Çiğdemim Derneği için düzenlenmektedir. www.ankatour.com Tursab Belge No: : A-5817

Bir Ahmet düşünün on beşinde, yirmisinde, yirmi beşinde... Daha burnundaki ana kokusu geçmeden, barut kokusunu ciğerlerine biriktiren... Elleri başka bir ele değmeden, tüfeklerle cebelleşen... Kalbinin olduğunu daha keşfetmeden, vatan aşkını hisseden... Bir kitabın sonunu bilmeden, tarihi, geleceği belirleyen... Bir ninni bitiremeden, yanık türkülerle büyüyen... Bir çift göze değmeden Azrail'e selam eden.

Bir Mehmet düşünün otuzunda, kırkında, altmışında... Daha kulaklarındaki evlat sesi susmadan, bomba seslerine aşına olan. Omuzunda evladını taşıyamadan, mermiler çocuğu olan. Gönlünün yarısını eşinden almadan, düşmanın canını alan... Bir şiirin mısrası olamadan, koskoca destanlar yazan... Parmağındaki kınası kurumadan, kınalı kuzum diye anılan...

Bir Ayşe düşünün, yüreği bin parçaya bölünmüş çocuğunda, eşinde, en çok da cephede... Kuzusunun kırkı çıkmadan cephe yollarında olan... Gelinliğinin beyazı kırılmadan, çamura bulanana... Saçları ağarmadan, kamburlaşana. Gülemeden, ağlayan... Cepheden cepheye kırk doğuran... Kimseden korkmayan.

Bir Çanakkale düşünün... Kanında, canında, boğazında... Düşman ayağının değdiği yerlerden kanayan, şehidin kanyıyla sulanan. Çiçekleri kan ağlayan, gökyüzü aydınlanmayan. Bir Çanakkale düşünün! Yarını olmayan, gündüzü gündüz sayılmayan, cepheler arasında kalan, Mehmetçikleri ayakta duran... bir Çanakkale düşünün! Şehitleri ölmeyen, vatani bölünmeyen!

Gözleri al kırmızı, yüzü ay beyazı, gecenin karanlığını aydınlatan bir şehidin nur duası... Çanakkale... Boğazından bir düğüm, toprağı kanlar... Ruhu esir olmuş birkaç kovan mermi...

Söyle şimdi. Ey kınalı kuzu! Semaya açılan ellerinden ne dualar uçar? Belki evinde bir akşam yemeği, belki yorganı olan bir ev döşeği... Sen söyle. Ey Mehmetçik! Dün gece rüyanda ne gördün? Biraz bir meleğin kanadından düşmüş huzur, biraz barış, biraz güven... Şimdi söz sende Fatma, aklında ne vardı cepheden cepheye koşarken? İki tutam aş, birkaç kepçe ana yüreği, kavanoz kavanoz da ecdat sevgisi... Ey boğazından kurşunlar geçmiş Çanakkale! Kaç Mehmetçik açtı topraklarında? Kaç Meryem suladı onları? Kaç ana yüreği yandı? Kaç baba yüreği dağıldı? Söyle Çanakkale kimlerin yüreği bağlandı? Kimlerin ocakları yanamadı?

Alın yazısından bir haber, ölümle nöbet bekler... Bir mektupta saklı Ali'nin gülüşü, gülüşünü delmiş göğsünden geçen düşman süngüsü... Değer mi hayallerin hayal olmasına? Değer mi bir ananın yıkılışına?

Çanakkale yaşamayı bilmeden ölümle dertleşenler gördü o gece... Ölmeden mezarında oturanlar... Dilinden tekbiri düşürmeyenler, asker olmadan şehit olanlar gördü o gece... Nefes almadan savaşıyorlar... Kağıdı kalemi olmadan anasına, eşine, babasına, evladına mektup olanlar gördü o gece... Yürüyemeden koşanlar... O gece... O gece bile karanlığından utandı bir şehidin geleceğini görünce. O türkü... O türkü bile yanıklığına yüz çevirdi, şehit haberi köye gidince. Bir hayat kaydı yıldız yerine, boğaza düştü sessizlikte... Bir gemi takıldı o yere, güç geldi tam o an Seyit'e... Yandı gemiler... Yandı yürekler... Söndü tam boğazda.

Şubat ayında Polatlı Belediyesi Tarihi Alanlar Tanıtım Merkezi'nin (POTA) yapımcılığını üstlendiği "Gordion'un Çobanları" isimli belgesel filmi izledik. Birlikte izlediğimiz POTA başkanı Kadim Koç ve yönetmen Kadir Uluç katılımcılara Gordion'a ve belgesele ilişkin bilgi verdi, soruları yanıtladı.

Kadim Koç'un verdiği bilgilere göre, Gordion Frig uygarlığının başkenti olarak tarihe geçmiş olup Ankara'nın Polatlı ilçesinin yakınlarında, Sakarya Nehri ve Porsuk Çayı'nın birleştiği noktanın çevresindeki bölgedir. Adını, Friglerin büyük kralı Gordios'dan almıştır. Gordion'un yer aldığı bölge, tarihte Asurlular ve Hititlere de ev sahipliği yapmıştır.

Bu yörenin kültürel, tarihi değerinin dünyaya tanıtımı ve turizm dünyasına kazandırılması için çalışmalar yaptıklarını ileten Koç, kültürel mirasın tanıtılması amacıyla Polatlı Tarihi Alanlar Tanıtım Merkezinin yürüttüğü çalışmaları anlattı. Bu kapsamda Gordion'un UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde yer alması için başvuru yaptıklarını ve adaylık sürecinde, eğitsel, sosyal ve kültürel faaliyetlerin tamamlandığını bildirdi. Gordion antik kenti ve çobanlarını anlatan belgeselin yapımı bu tanıtım kapsamında gerçekleştirilmiş.

Yönetmenliğini Kadir Uluç'un üstlendiği Gordion'un Çobanları filmi, geçmişi milattan önce 1200'li yıllara

dayanan antik kent Gordion'da, çobanların binlerce yıldır ataları gibi, günün ilk ışıklarıyla yaptıkları yolculuğu anlatıyordu. Gordion'un sürekli sakinleri çobanlar ve sürülerinin öyküsünü, Frigyalılardan beri Gordion'da devam eden tarımın ve hayvancılığın geçmişle olan benzerliğini bizlere açıklıyordu. Filmde açıklamalar Penn Müzesi Direktörü ve Kazı Başkanı Prof. Brian Rose ve Pensilvanya Üniversitesi Öğretim Üyesi Ayşe Salzman tarafından yapıyordu.

Gordion'un Çobanları belgeselinin gösterimleri bugüne kadar yoğun ilgiyle izlenmiş. Hollanda başta olmak üzere dünyanın birçok ülkesindeki saygın film festivallerinden davet almaya devam ediyormuş.

Efsaneye göre eşek kulaklı Kral Midas'ın tuttuğu her şeyi altın ettiği, Büyük İskender'in de kördüğümünü kestiği yer Gordion'dadır. Kral Midas ve babası Gordias'ın mezarı bu bölgedeki tümülüslerin altında yer almaktadır.

Bugün de sürülerini alan çobanlar, antik kentin ve tümülüslerin manzarasında koyun ve keçilerini otlatmaya devam ediyor.

Yeni belgesellerde buluşmak üzere.

**BİR AVUÇ TOPRAĞA, BİR DAMLA SUYA ÖZEN GÖSTEREREK
DOĞAYA SAYGILI VE DOĞA İLE UYUMLU YAŞAMAYI ÖĞRENMEİYİZ.**

Sokak Köpekleri

Merhaba,

İki yıldır Şirindere bölgesinde düzenli besleme ve Şirindere ile mahallemizin diğer bölgelerinde, belediyeler ve hayvanseverlerle kısırlaştırma çalışmaları yürütüyoruz. Bu çalışmalarını da sizlerle paylaşıyoruz. (https://www.cigdemim.org.tr/?page_id=13579)

Gelen mama desteğinin çok azalması nedeniyle Şirindere köpeklerinin beslemesini 3 günde bir ancak yapabiliyoruz. Destek devam etmezse bu süre daha da uzayabilir. Bu durumda köpeklerin yiyecek bulmak amacıyla mahalle içlerine gelebileceğini lütfen göz önünde bulunduralım. Destek devam ettiği sürece biz de orada beslemeye devam edeceğiz.

Mahallemizde kısırlaştırmanın kontrol altına alınmadığı Hasan Ali Yücel Sosyal Bilimler Lisesi yolunda maalesef çok sayıda yavru köpek var. Onların beslenmesi yanında bu bölgede hızla kısırlaştırma yapılması gerekiyor. Çalışmalara bu bölgede hız vermeye başladık. Bu ay içerisinde o bölgeden 1 köpek kısırlaştırıldı. Ama Şirindere'de yaptığımız gibi ısrarlı bir çalışmayla burayı da kontrol altına almaya çalışacağız.

Düzenli bağış yapan komşularımıza çok teşekkür ediyoruz ve desteğinizi bekliyoruz. Katkılarınızı aşağıdaki banka hesabına gönderebilir veya derneğimize makbuz karşılığında teslim edebilirsiniz. Ayrıca mama alıp getirerek veya kargoya vererek de destek olabilirsiniz. Bunların dışında kapınıza gelip destek isteyen olursa itibar etmeyin. Öyle bir bağış toplama yöntemimiz yoktur.

HESAP NUMARAMIZ : Çiğdem, Eğitim, Çevre ve Dayanışma Derneği

T.İş Bankası Ankara Çukurambar Şb. 4379 – 0161669 - IBAN : TR320006400000143790161669

NOT: Derneğimiz tarafından sadece Şirindere bölgesinde düzenli besleme yapılmaktadır. Bunun dışında mahalle içerisindeki diğer köpekler her bölgede bulunan hayvansever komşularımız tarafından beslenmektedir. Mama hesabımızın son durumu ve bağışçılarımızın listesi aşağıdadır. Az çok demeden katkı veren herkese teşekkür ediyoruz.

1 - 28 ŞUBAT 2023 TARİHLERİ ARASINDA MAMA DESTEĞİNDE BULUNAN AŞAĞIDAKİ KOMŞULARIMIZA TEŞEKKÜR EDİYORUZ

AYŞE GÜLAY TOKSÖZ	GÜNSELİ BİNGÖL	OZAN AĞMA
BERİL BAYRAM	HACER DÖNMEZ	ÖZLEM BAŞABAK
BİLGE KARABULUT	HATİCE ÖZKAN	ÖZLEM OTAN
BÜLENT METE	HÜLYA YILDIZ	SEBAHAT BEKTAŞ
CENGİZ ÇETİNER	İLYAS BÜYÜKTOPÇU	SEMA GÖNENÇ
CİHANGÜL ÖZGÜLER	İSLAM CUMHURİYET	SEMA YÜKSEL
DİLEK YILDIZ	KAMURAN ÖRGEN	SERPİL KAYMAZ
ECEM AKSOY	KENAN ZİYA CENGİZ	SEZER KARAKAYA
EKREM AYDIN	LATİFE BEKTAŞ	ŞEBNEM SOYER
ELİF DİLEK BAYRAKÇIOĞLU	M.SERPİL YARKIN	ŞENGÜL TUNCA
ELVAN ESKİ ÖZTÜREL	MEHMET CÜNEYT KARACASU	ÜLKÜ OĞUZ
FATMA SEMA KENDİR	MİHRİBAN ÖZTÜRK	YURDANUR ÇİZMECİ
FATMA SERAP ÇINAR	MUSTAFA LEVENT FİLYOS	YUSUF KONMAZ
FIRAT MAHİR GÖKSU	NATİKA GÜLSEN UYSAL	YUSUF SOYDAN
FİLİZ KOLCU	NESLİHAN AYYILDIZ ŞAHİN	ZEHRA KIRAÇLI
FULYA KESKİN	NURETTİN AKKAYA	ZELİHA HANDAN HAKTANIR
GÜLDEN KARATAŞLIOĞLU	OYA NİHAN UNCU	ZÜHRE ELİF ER

ÇİĞDEMİM DERNEĞİ SOKAK HAYVANLARI PROJE HESABI 2023 YILI ÖZETİ

Tarih	Gelir	Gider	Mevcut	Alınan mama paketi (15 kg)	Toplam Kısırlaştırılan Köpek Sayısı
28.02.2023	16.422,00	-11.665,41	4.756,59	58	247

Türkiye Cumhuriyeti'nin başkenti Ankara, Anadolu'nun merkezi bir noktasında kurulmuş olup, Kızılırmak ve Sakarya nehirlerinin kollarının oluşturduğu ovalarla kaplı bir ildir.

Ankara batı yönünde Düzce Ovası'ndan itibaren yükselmeye başlar, Gerede'de bu yükselme giderek artar. İç Anadolu yayla sistemi başlar, güneyde yükselti Toros Dağları'ndan itibaren artarken, kuzeyde sık ormanlı Batı Karadeniz dağlarıyla yükselir. Böylece bu yükselti doğu yönünde Doğu Anadolu'ya doğru devam eder. Kuzey yönünün aksine güney yönünde Ankara'nın kıraç toprakları Tuz Gölü'ne doğru uzanır. Batıda Sakarya ve doğuda Kızılırmak nehirleri bölgenin sularını kuzeye Karadeniz'e taşır. Ankara il arazileri kotu 800- 1350 metre arasında değişir.

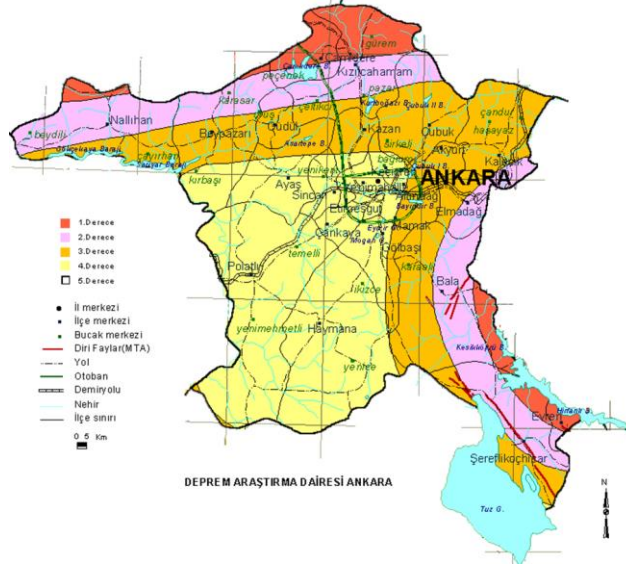
Ankara kent içinde, doğu yönünde yükseltiler çoğunluktadır. Batı yönünde ise yine bir süre devam eden bozkır bir süre sonra Sakarya Irmağı doğduğu Nallıhan tarafında tepecikler ve ormanlar başlar. Güneybatı yönünde verimli arazi ekim alanıyla doludur. Nüfus çoğaldıkça ve sanayileşme arttıkça güney yönünde iskân çoğalması olması kaçınılmaz olacaktır. Hatta havaalanı projesinden söz edilmektedir.

Doğu yönündeki Elmadağ civarındaki Yakupabdal Köyü ve civarındaki köyler, sonradan hepsi büyükşehire bağlı mahalle oldular. Buralarda kar hemen hemen sekiz ay kaldığı için bol su olmaktadır. İklimle bağlı olarak çok çeşitli ürün yetişir ve hayvancılık yoğun bir şekilde yapılmaktadır. Yerleşime açık olduğu için birçok yerde küçük hobi bahçeleri ve evler yapılmaya başlanmıştır.

Deprem Nedir? Nasıl Oluşur? Fayların oluşmasında yer kabuğundaki sıkışma ve genişleme kuvvetleri en önemli rolü oynamaktadır. Bu tür kuvvetler kırıklar boyunca kaya kütlelerini hareket ettirmektedir. Ancak kırıklar boyunca kaya kütleleri hareket ettirilemediği bazı bölümlerde ise yoğun bir enerji birikmesine neden olmaktadır. Yerin derinliklerinde biriken enerjinin, sonuçta bir şekilde boşalması gerekmekte olup, bu enerjinin boşalması sırasında da yer sarsıntıları (depremler) olmaktadır. Kısaca deprem yer içerisinde fay düzlemi olarak tanımlanan kırıklar üzerinde biriken enerjinin aniden boşalması sonucunda gelişen bir olgudur. Kayaların kırılma anında enerji boşalımı ya da deprem olmaktadır. Depremlerin çoğu yer kabuğunun 20-35 km derinlikteki elastik kısmı içerisinde oluşmaktadır. (<https://www.mta.gov.tr/> Jeolojik tehlikeler / Deprem bilgi sayfasından)

Ankara, depremsellik bakımından güvenli bir yer olarak bilinir. Ancak gerçek durum, bu yanlış algılamanın tam tersidir. Bu olgu, içinde çok sayıda ve değişik boyutta (köy, kasaba, ilçe ve il gibi) örneğin Ankara, Çankırı ve Kırıkkale gibi illerin de bulunduğu kuzeybatı Orta Anadolu bölgesinde, 1938-2008 yılları arasında gerçekleşen bir seri deprem ile de kanıtlanmıştır. Birçok jeotermal ve kaplıca bulunan bir bölgede fay hatlarının olması normal sayılmalıdır. Bu atım ve faylar örtü altında olması yine normal sayılmalıdır. Son zamanlarda Ankara bölgesinde gerçekleştirilmiş olan aktif tektonik çalışmalar, bu bölgenin, yaklaşık kuzeybatı ve kuzeygüney yönlerinde etkin olan sıkışma gerilimlerinin etkisi altında olduğunu ortaya koymuştur. Bahsi geçen bu sıkışma gerilimi, Kuzeybatı Orta Anadolu'daki doğrultu atımlı tektonik rejimlerin ve ilgili faylanmanın ana nedenidir. Bu bölgede üç fay sistemi, birçok fay kuşağı ve çok sayıda aktif tekil fay vardır. Bunlar arasında Kuzey Anadolu Fay Sistemi (KAFS), İnönü-Eskişehir Fay Sistemi, Kırşehir Fay Sistemi ile Tuz Gölü, Dodurga, Çeltikçi, Sarioba-Ayaş, Kazan, Elmadağ, Balaban-Küredağ, Kesikköprü, Kırıkkale-Sungurlu ve Afşar (Bala) fay kuşakları sayılabilir. KAFS Anadolu ile Avrasya plakalarının sınırını oluşturur. Etkinliği çok yüksek olan bu fay

sistemi, yinelenme aralığı 250-300 yıl ve büyüklüğü 8,0 olan yıkıcı deprem üretme kapasitesine sahiptir. KAFS'nin Ankara il merkezine uzaklığı harita üzerinde yaklaşık 115 km'dir. Diğer fay sistemleri ve fay kuşakları Anadolu plakası içinde yer alır. Plaka içinde yer alan ve onun deformasyonuna yol açan bu faylardan kaynaklanacak en büyük depremin büyüklüğü 7,0, yinelenme aralığı ise çok daha uzundur (bin yıl ve daha uzun). Plaka içinde yer alan deprem kaynaklarının (fayların) Ankara şehir merkezine uzaklıkları harita üzerinde

30-100 km arasında değişir. Plaka içindeki fay kuşakları birbirleriyle kesişmekte, eşlenik ve aktif fay sistemleri oluşturmaktadır. Nitekim 31 Temmuz 2005 tarihinde 5, 3, 20 Aralık 2007 tarihinde 5, 6 ve 27 Aralık 2007 tarihinde de 5,5 Afşar (Bala-Ankara) gibi çok yeni depremler, Kuzeybatı gidişli Afşar ve Kuzey- Doğu gidişli Küre Dağı eşlenik fay sisteminin etkinleşmesinden kaynaklanmıştır. KB-gidişli sağ yanal doğrultu atımlı Afşar fay kuşağı üzerindeki deprem etkinliği günümüzde hala sürmekte olup, etkinlik KB yönde (Ankara'ya doğru) göç etmektedir. Yukarıda sözü edilen ve Afşar fay kuşağı dışında kalan diğer plaka içi fay kuşaklarını oluşturan ana fay segmentleri, uzun süredir sismik boşluk özelliği taşımakta olup (enerji biriktirmekte olup), özellikle Ankara için dolaylı deprem tehlikesi oluşturmaktadır. Çünkü Ankara İli'nin büyük kesimi, depremin etkisini büyütme özelliğine sahip kalın ve gevşek bir zemin üzerinde

kuruludur. Özetle, yalnız Ankara bölgesinde değil, fakat aynı zamanda tüm Türkiye genelinde, deprem riskini azaltmanın ilk ve olmazsa olmaz koşulu, toplumu ve bireylerini, ilkokul düzeyinden başlayarak, doğal afetler, özellikle de deprem konusunda eğitmektir.

Ali Koçyiğit'den derleme.

BİR ÖNERİM VAR!

Derneğimiz ve mahallemiz ile ilgili her türlü önerileriniz için geliştirdiğimiz öneri formunu sizlerle paylaşıyoruz. Formu doldurup gönderebilir ya da derneğimize bırakabilirsiniz. Ayrıca aşağıdaki bağlantıdan doldurarak da gönderebilirsiniz. Öneri formuna yazacağınız öneriler ve sizlerin katkıları değerlendirilecek ve uygulanabilecek olanlar yaşama geçirilecektir.

web sayfası bağlantısı : <http://www.cigdemim.org.tr/?p=12378>

Google form bağlantısı : <https://forms.gle/PxclCeNpRzKGoUu7A>

Yazım kurallarında en çok karıştırılan / hata yapılan konulardan biri olan “de, da ve ki” ekleri / bağlaçlarıyla ilgili küçük testlerimize devam ediyoruz. Yazım bilginizi kontrol etmek ister misiniz? Doğru yanıtları dergimizin 51. sayfasında bulabilirsiniz.

Soru 1: Aşağıdaki tümcelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- Şıklar da pek anlamlıydı.
- Köfte yiyeceksen İnegöl de yiyeceksin.
- Farkında mısın, içinde bulunduğun durumun?
- Arabada beş, evde on beş kez yineledim.

Soru 2: Aşağıdaki tümcelerin hangisinde yazım yanlışı yoktur?

- Albayımda sabahları orman kokusuna bayılır.
- Vals benimde uzmanlık alanımdır.
- Şimdi sana da kardeşine de soru soracağım.
- Çok sert gözükür ama onunda kalbi kırılabilir.

Soru 3: Aşağıdaki tümcelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- Görevdeyken yemek yiyebilirsiniz.
- Kahvaltıda simit ister misin?
- Doktora da gittin mi?
- Joan Baez sahnede muhteşemdi.

Soru 4: Aşağıdaki tümcelerin hangisinde yazım yanlışı yoktur?

- Akşamki film rüyama girdi. O kadar etkilendimki.
- Bölgedeki arama kurtarma çalışmaları tamamlandı.
- Tedavi görmesine rağmen yüzünde ki güneş lekeleri bir türlü geçmedi.
- Bana maaşımı sabah verdiler. Senin ki için dilekçe yazılması gerekiyormuş.

Soru 5: Aşağıdaki tümcelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- Patlama öyle güçlüydü ki herkes uyandı.
- Sunum çok beğenilmiş olmalı ki eleştirilerin hepsi olumluydu
- Anladım ki herkes çıkarına göre hareket ediyor.
- Yağmur yağmadığı hava serinlesin.

Doğru yanıtları dergimizin 51. sayfasında bulabilirsiniz.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

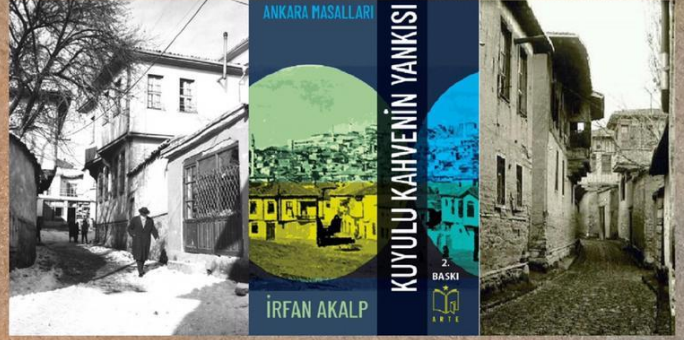

ÇİĞDEMİM DERNEĞİ MAHALLEDE SÖYLEŞİYORUZ

Ankara Masalları - Kuyulu Kahvenin Yankısı
Yahudi Mahallesi
İRFAN AKALP

Tarih: 15 Mart 2023 Çarşamba
Saat: 19:30

Yer: Çankaya Belediyesi Hasan Ali Yücel
Çankaya Evi, İsmail Hakkı Tonguç Etkinlik Salonu
Çiğdemim Mahallesi 1551. Cd. No:21
Çankaya/Ankara

BAĞIMSIZ, TARAFSIZ, GÖNÜLLÜ...

Geçtiğimiz yıl Elon Musk tarafından satın alınmasıyla birlikte sürekli önemli özellik değişikliklerini duyuran Twitter, Twitter Blue aboneliği alan kullanıcılara doğrulanmış hesap rozeti (mavi tik) vermesiyle gündem yaratmıştı. Şirket, Blue özelliklerini daha da genişleteceğini söylerken geçtiğimiz gün Twitter Blue aboneleri için önemli bir değişiklik daha geldi.

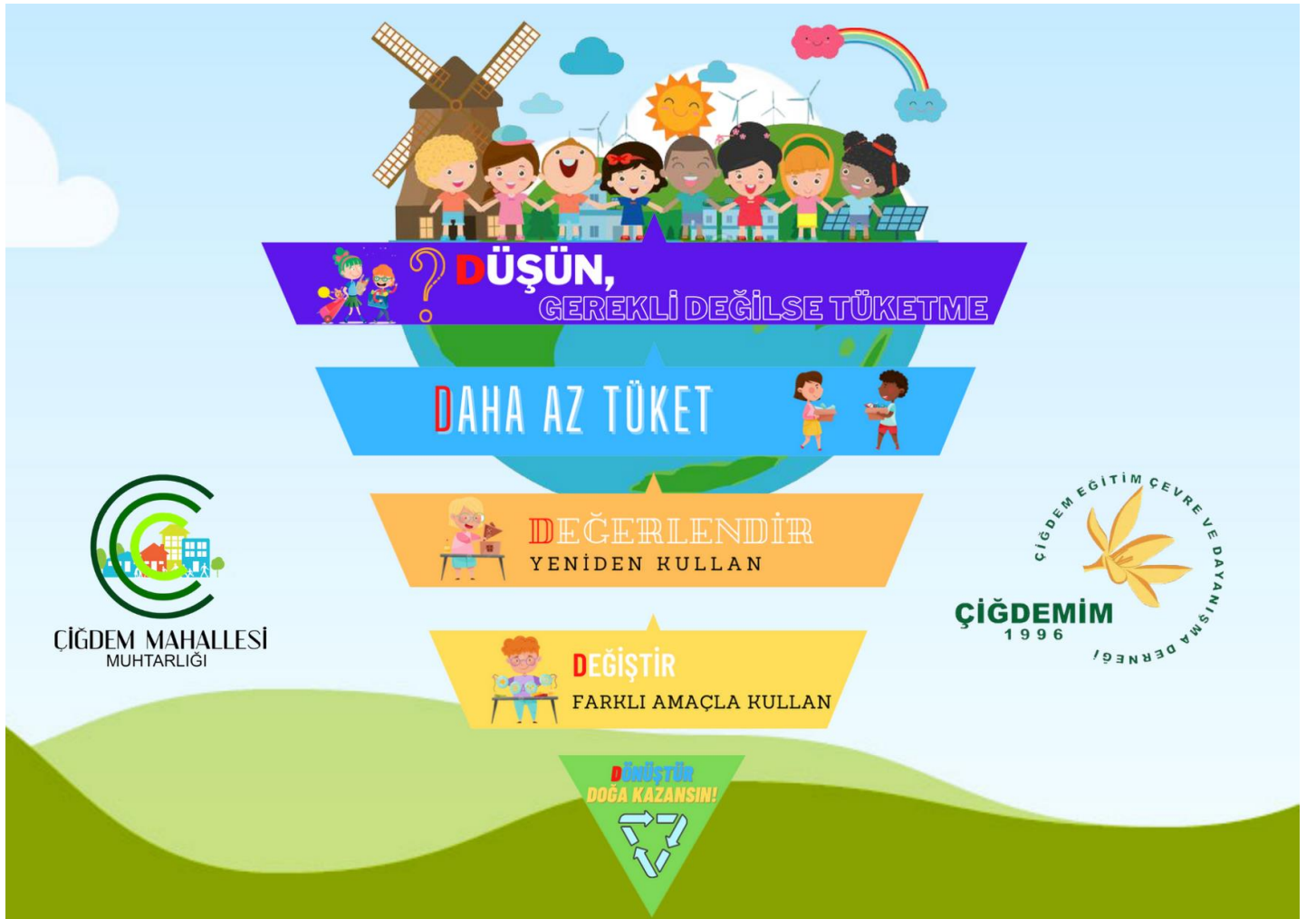
Twitter'ın yeni uygulamasıyla birlikte Twitter Blue aboneleri artık 280 karakter sınırı yerine 4000 karaktere kadar uzayan tweetler paylaşabiliyor. Şimdilik sadece Amerika Birleşik Devletleri'ndeki Twitter Blue abonelerini kapsayan gelişme ile birlikte artık uzun metinleri de tek bir tweet olarak paylaşmak mümkün olacak.

Karakter sınırının kaldırılacağı uzun süredir gündemdeydi

Uzun süredir hem Elon Musk hem de öncesinde bazı Twitter kullanıcıları Twitter'da karakter sınırının kaldırılması gerektiğini savunuyordu. Ancak kullanıcıların büyük bir kısmı ise uzun tweetlerle birlikte platformun anlamını yitireceğini ve haber sitesine dönüşeceğini belirtmişti. Twitter ise, gündem içeriklerinin merkezi haline gelmesiyle birlikte uzun tweetlerin platformun geleceği açısından daha sağlıklı olduğunu düşünüyor.

Diğer bir yandan Twitter, Twitter Blue ile birlikte okuma modu ve doğrulanmış hesap rozeti gibi özellikler sunsa da normal üyeliğe göre çok ayırt edici bir özelliği yok ve çoğu aboneliğe göre ücreti oldukça yüksek. Bu nedenle uzun tweet atmak isteyenler de Twitter Blue abonesi olacak ve şirket bu abonelikleri daha sürdürülebilir hale getirecek.

büyüdükçe öfke
büyüdü isyan
her bir teli saçlarının
yürekleri yakan bir çığlık oldu
mahsa amini
mahsa amini

mahsa amini 'direniş şifresi' oldu

yeter diye bağırdı tüm kadınlar
yeterrrr
yeter baskılarınız
yeter kısıtlamalarınız
özgür olmak istiyoruz

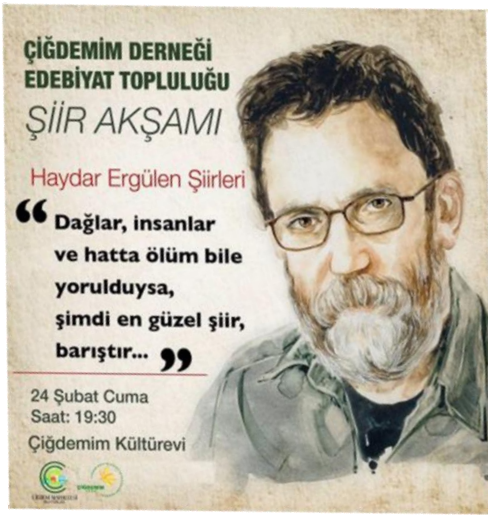
büyüdükçe öfke
büyüdü isyan
büyüdükçe öfke
büyüdü isyan

her bir teli saçlarının
direniş şifresi oldu
dalga dalga yayıldı yüreklerine kadınların
her bir saç teli
gökkuşağı renkleriyle doldurdu yürekleri
özgürlük diye haykırdılar
bize özgür olmak yakışır diye haykırdılar

özgürlük gökkuşağı oldu yüreklerde

Ağırbaşlıysan, saygısızlık
görmezsin.
Cömertsen, her şeyi elde edersin.
İçtensen, insanları kazanırsın.
Doğruysan, güvenilirsin.

Konfüçyüs

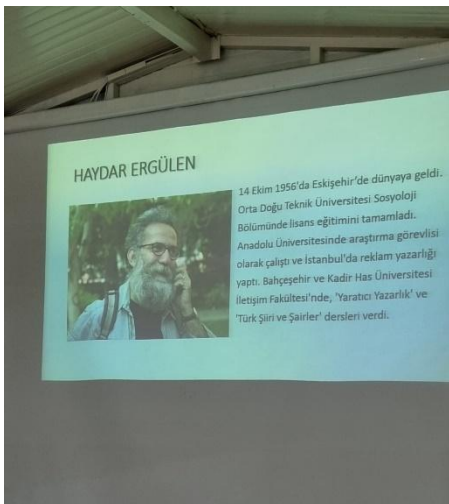

24 Şubat Cuma akşamı derneğimiz Edebiyat Topluluğunun yeni bir şiir akşamı vardı. Yaşadığımız büyük afet acısının ardından hep birlikte yeniden normalleşmeye yol alalım diye duyurmuştuk. Kültüründe yüzyüze buluşmak bir başka oldu. Bu kez güncel şiirin sevilen bir ismi, Haydar Ergülen konuşuldu.

Şiir akşamı, her zamanki gibi yalnız şiirler okunup üzerine söyleşmekle geçmedi. Şair, yaşamı, düşünceleri ve hakkındaki değerlendirmeler de dile getirildi. Akşamın şairi Ergülen'in "Şiirin yarısı hakikatsa, yarısı da oyundur. Oyun duygusu bittiği zaman şiir kurur gider." Sözleri ele alınarak sözcüklerle oynamanın şiiri bir tür deneysel çalışma yaptığı fikri üzerinde duruldu.

Bu anlamda "İki kalem gibi sipsivri / uyuyoruz, / tepemizde silgiler, / bazen dönüp birbirimizi / siliyoruz, / virgülümüzü / unutuyoruz." ('Sen güneş kokuyorsun daha' kitabından) diye başlayan Virgülsüz şiiri gibi yapıtların üzerinde duruldu. Zengin imge dünyası için uzun uzadıya "Tepesinde silgi sipsivri kalem olmak ne anlamdadır?", "Ya unutulmuş virgüllerimiz ne yerine var?" gibi soruları birlikte düşündük.

Haydar Ergülen, şiiri edebiyattan ayrı düşündüğünü söylemiş bir şair. Bir söyleşisinde "Şiir organik bir şey... Yani, insanla birlikte süren bir şey... Edebiyat gibi kurmaca değil" diyerek bu akıl yürütmesinin gerekçesini açıklar. Şiir akşamında bunun üzerinde de duruldu. İnsanla birlikte süren bir şey olmakla şiirin her okunuşunda farklı algılanabilen, adeta insanın o anında aklına esen şeylerle biçimlendiğini mi demek istiyor Haydar Ergülen diye sormadan edemedik. Aynı şiirin içinde "insan iki kişidir / daha kalabalık değildir / biri olmaktan" hem de "iki kişiyse yalnızsın / deli çocuk deli kadın / topladığın deli çiçek" dediğinde acaba neye değiniyordu? Herhalde Ergülen şiiri için yapılan "Öteki ben' kurgusundaki kendini çoğaltıp tasavvur etme, seyretme hallerini şair tanımı içerisine yerleştirdiği ve bu bölünmeyi bilinçli yaptığı görülmektedir." değerlendirmesini haklı çıkarıyor.

Şimdiye kadarki altmış altı yıllık yaşantısına otuz şiir kitabı ve pek çok düzyazı eseri sığdırmış şair. Daha yenilerini merakla bekliyor Ergülen sevenleri. "Ne tuhaf bir şey. Şu an yüzlerce şiir dergisi, binlerce şair var. Çoğu da ortalamanın üstünde şiirler yazıyor. Bu çok iyi. Ben iyimserim ama şiirimiz de iyidir abiler! İyi yolda yani!" diyerek gençleri nasıl da cesaretlendirmiş. Keşke o akşam bir fırsatını bulup Ankara'ya aramıza gelebilse ve 6 Şubat 2023'ün büyük ulusal felaketi sonrasında Çiğdem Mahallesi komşuları ve konuklarının yaşama dönme cesaretine de katkı verebilseydi.

BİR OKUL DÖNEMİ VE OLAYLAR

(Kavin Yurt – Işık Apt. / 12 yaşında)

Bana göre okullar başladığı gibi bitti. Çok hızlı bir dönem geçirdik buna rağmen olay üstüne olay oldu. Bizim okulda her hafta başka bir olay oluyordu. Ben bazı olayları anlatmak istiyorum.

OLAY 1:

Yanlış hatırlamıyorsam ara tatilden önce perşembe günü son ders bedendi. Tüm kızlar ön bahçedeydi, çoğu voleybol ya da basketbol oynuyordu. Bazıları da oturup sohbet ediyordu. Erkekler ise arka bahçede futbol oynuyordu. Futbol oynayan arkadaşlar elle orta sahaya top taşımayı kaldırmışlardı. Zilin çalmasına bir kaç dakika kalmışken A kişisi orta sahaya elle top taşıyınca kavga çıkmış (Tabii biz kızlara göre aşırı saçma bir kavga sebebi ama yorum yok). Tabii A kişisi haksız gözükmemek için herkese omuz atmaya başlamış. B kişisi de çok atılgan biri olduğu için (İyi anlamda değil) o da A kişisine omuz atmış. Yani anlayacağınız kavga iyice kötü bir hal almış. O sırada oğlunu almak için gelen B kişinin annesi bunları görmüş. Böylece ikisini de alıp müdüre götürmüştü. Orada ne olduysa artık, bu kavgadan zararlı çıkan top oynayan herkes oldu. Çünkü cuma günü müdür yardımcımız deri kaplamalı tüm topların (Voleybol, basketbol, futbol vb.) yasaklandığını söyledi. Kavgadan bir gün sonra hiçbir şey olmamış gibi davranmaları sinir bozucuydu. Neyse bu ilk üç haftanın olayıydı.

ATIK İLAÇLAR DOĞAYI KİRLLETMESİN

ATIK İLAÇ **ÇÖPE DEĞİL** **ÇEVRECİ ECZANEEYE**

Artık ihtiyacınız olmayan veya son kullanım tarihi geçmiş ilaçlarınızı çöpe atmayıp aşağıdaki eczaneye teslim edebilirsiniz.

YENİ GÖKKUŞAĞI ECZANESİ – Atrium İş Merkezi

ÇİĞDEM MİHALLESİ MÜHTARLIĞI ÇİĞDEMİM 1996

Büyümüş buğday başaklarını elleyerek tarlanın arasındaki patikadan bayır aşağı iniyorum. Buğday tarlasında kenar yerlerde yabancı otlar var. Bunların uç kısımları boş yulaf tanelerini andırıyor. Çok sıcak bir yaz olacağı belli, tarladan yılan çıkar diye korkuyorum. Ama yılan beklerken bir kaplumbağa yavaş adımlarla ve hışırtılarla yürüdüğüm patikaya çıkmak için benim geçmemi bekliyor.

İlerlemeye devam ediyorum, sonunda deniz gözüküyor, fakat biraz daha yolum var. Bu mevsimde deniz durgun olduğu için balık tutmaya ve yüzmeye geldim. Evimiz bağ evi, birkaç kilometre arkamda kaldı. Tepenin ardında olan evimizden deniz gözüküyor. Önce bir dalıp , sonra oltamın taşlara takılmaması için her zamanki yerim olan büyük taş çıkacağım. Büyük taş dediğime bakmayın sudan bir karış yükseklikte. Yanımdaki çanta dayımdan kalma askeri renkli, içinde oltalarım ve biraz da acıkırım diye bir şeyler var. Yem bulamazsam diye, ayrıca bayat ekmek aldım. Kumsala varınca, üzerinde ince sineklerin uçtuğu gevşek kum aradım. Biraz

ilerde buldum, burada mutlaka yem için solucan bulunduğunu bildiğim için hemen elimle kumu kazdım. Birçok solucanı yedekteki boş naylon torbama doldurdum. Solucanları oltaya takıp taşın üzerine çıktım. Kendi kendime “rastgele” deyip oltayı denize attım. Dipte taş olmamasına dikkat ettim ve beklemeye başladım.

Balık vurmaya başladı, dipteki kaya balıklarını tutmak istemiyorum. Tercihim ispari balığı tutmak. Bakalım hayırlısı deyip misinaya asılmaya başladım. İri bir balık olduğunu sanıyorum. Çekmeye devam ettim, bir de baktım orta boy bir ispari balığı tutmuşum. Oltaya tekrar yem takıp attım. Bir süre sonra yine balık yemi yemeğe hamle yaptı, ben hemen atak yapıp misinayı çekmeye başladım. Bir de baktım ki

zargana balığı çekmişim, ama dışarı çıkınca taşın üzerindeki misinamı karıştırdı. Kuyruğuna dolandı, çırpındıkça daha çok karıştı. Ben de kurtardığım kadar malzemeyi aldım, çantama koyup, yüzmeye devam ettim. Tuttuğum balık sayısı ancak iki tane olunca onları tekrar denize bıraktım.

Biraz vakit geçirdikten sonra arkadaşım İrfan geldi. Mayosunu giymişti, havlusunu kumdaki bir taşın üzerine koydu ve yüzerek yanıma geldi. Bir süre yüzdükten sonra denizin dibinden kum çıkarmaya çalıştık. Tahmini 3 - 3,5 metre derinlikten kum çıkarıp birbirimize attık.

İrfan hem benim arkadaşım hem de babalarımız arkadaşlar. Her yaz tatilinde büyükbabası ve babaannesine gelip bir süre kalır. Annesinin annesi bize yakın oturuyor. Çoğunlukla beraber geziyoruz ve deniz kenarı tercihimiz, bazı yürüyerek halk plajına gidiyoruz. Oradaki iskele ve dubanın keyfini çıkarıyoruz.

İrfan'ın babası büyükelçilikte görevli, bu nedenle birçok ülkeye gittiler. Bazen İrfan anlatır ve ben de merak ederim. Çünkü ben Asya kıtasına bile iki defa geçtim. Birinde Bursa'ya akraba ziyaretine, diğeri de Tuzla içmelerine gidip orada üç gün kalmıştık.

İrfan ise gezmediği ülke yok gibi, sayıyor benim de kafam karışıyor. Genelde hangi ülkeden bahsederse nerede olduğunu biliyorum. Coğrafya bilgim iyidir, atlas bir ara elimden düşmezdi. İrfan en son Slovenya'ya gittiklerinden bahsetmişti.

“Slovenya halkı, Yugoslavya dağıldıktan sonra savaşa girmemek için uğraşmışlar ve başarılı olup 1991 yılında devletlerini ilan etmişler. Lyubliana başşehirleri, nüfus çok az bütün ülke iki milyon kişi yaşamakta. Şehirde küçük küçük meydanlar var. Bunlardan biri şair Preseren Meydanı.”Bütün Uluslar Çok Yaşa” şiiri, milli marş olarak kabul edilmiş. Bu meydanda şairin âşık olduğu kendisine şiirler yazdığı Julia Primic'in evinin taş duvarında oyulmuş bir kadın yüzü durmaktadır, bu ev Julia'nın yaşadığı evdir ve şair oraya (İmkânsız Aşkına) bakmaktadır.” (1)

İrfan bunu anlattıktan sonra orasını hiç görmediğim ve haritada da bakmadığım için bir soru sormak istemedim. Samimi arkadaşım İrfan ile oyunlarımız ve konuşmalarımız bundan sonraki günlerde de devam etti. İrfan ile ertesi gün için uçurtma yapmaya karar verdik. Şeytan uçurtması yaptık sahile doğru koşarak oynadık. Fakat daha iyi ve sağlam uçurtma yapmaya karar verdik.

İrfanlar bize komşu olmadan önce Nevşehir'de kalmışlar. Nevşehir'in Anadolu'nun orta kısmında Kapadokya bölgesinde olduğunu söyledi. Kapadokya'nın tahmini 50- 60 milyon yıl önce Erciyes, Hasan dağı ve Göllü Dağı'nın püskürttüğü lav ve küllerinden oluşturduğunu yumuşak tabakaların milyonlarca yıl boyunca yağmur ve rüzgâr tarafından aşındırılmasıyla ortaya çıkan bir bölgenin adı olduğunu anlattı. Daha sonra da Nevşehir'i anlatmak istedi. Ben de "Dinlemeye hazırım" dedim. Nevşehir; 11. ve 12. yüzyıllarda Selçukluların yönetimine girmiştir. 1071 Malazgirt Zaferinden sonra bölgede Türk köyleri kurulmaya başlayınca bu köye de "Muşkara" adı verilmiştir. Ürgüp ilçesine bağlı bir köy iken, adı 1725 tarihinde Nevşehir olarak değiştirilmiştir. 1954 yılında vilayet olmuştur.

Sadrazam İbrahim bir akrabası vasıtasıyla İstanbul'a gitmiş. Saray helvacılığı gibi işlerle çalışmış, kendini sevdirence Padişah III. Ahmet'in gözüne girmiş ve kızıyla evlenip, damat olmuş daha sonra da sadrazam olarak mevkii edinmiştir.

Nevşehirli Sadrazam Damat İbrahim Paşa zamanında büyük bayındırlık hareketine girişilmiş imaretler, camiler medreseler ve çeşmeler yapılmıştır.

Lâle Devri, Osmanlı Devleti'nde, 1718 yılında Avusturya ile imzalanan Pasarofça Antlaşması ile başlayıp, 1730 yılındaki Patrona Halil İsyanı ile sona eren dönemdir. Bu dönemin padişahı III. Ahmet, sadrazamı Nevşehirli Damat İbrahim Paşa'dır. (2)

* Arkadaşım İrfan Senan'ı rahmetle anıyorum.

(1) Paulo Coelho- Veronika Ölmek İstiyor (sayfa 62)

(2) Gül İrepoğlu- Gölgeyi Bıraktım Lale Bahçelerinde

ÇİĞDEMİM DERNEĞİ "KÜLTÜREL ETKİNLİKLER"

MART AYI PROGRAMI

ANA-DOLU -ERZURUM DT

Yazan: İlnur Bektaş
Rejisör: Sezai Yılmaz

TARİH: 18 Mart / Cumartesi 20:00
YER: Küçük Tiyatro
Bilgi ve İletişim: (0312) 285 20 47

*Biletler gidiş-dönüş servis ücreti dahil 60TL (Üyelere 57,5 TL).
Servisler 19:15'de Dernek önünden kalkacaktır.

OYUNUN KONUSU

Milli Mücadele sırasında kadınlarımız zafere giden yolda gösterdikleri mücadele ve çaba çarpıcı bir şekilde ele alınmıştır.

Öncelikle son dönemde yaşamış olduğumuz deprem afeti için büyük üzüntüde olduğumu ve bütün depremedelere geçmiş olsun demek istiyorum. Gerçekten ülke olarak çok zor bir dönemden geçiyoruz. Hepimiz elimizden geldiğince çalışıyoruz, çabalıyoruz. Çiğdemim Derneğini bu yaz öğrendim ve hakkında bilgi sahibi olabildim. Açıkçası beklentim "Sadece klasik bir dernek" idi. Fakat içeride gördüğüm gerçekten farklı. Yapılan etkinlikler ve gençlerle yürütülen yaklaşım çok hoşuma gitti. Yeni dönem gençlerinin yani bizlerin eksik olduğu birliktelik, merhamet, empati gibi konularda eksiklerini tamamlaması için büyük fırsat, ki bunu da maalesef son dönemde yaşamış olduğumuz deprem ile de tekrar gördük. Herkesin bir olduğunu görmek, o yerde aynı duyguları hissetmek çok derin şeyler katıyor. Bunun için de öncelikle Çiğdemim Derneği'ne ardından da mahalle sakinlerine teşekkür etmek istiyorum. Hepimize tekrar çok geçmiş olsun, başımız sağ olsun.

ÇİĞDEMİM DERNEĞİ KÜTÜPHANEDE YAZARLARLA SÖYLEŞİYORUZ

Şekip Altuncan ile
Edebiyat ve Umut

01 NİSAN 2023
cumartesi

Saat: 15:00

*Çiğdemim Oğuz
Tansel Semt
Kütüphanesi

Şekip Altuncan

Tel: (0312)2852047 - 0530 660 9583

Çiğdem Mah. 1551.Cadde No:14-A
Çankaya-Ankara
www.cigdemim.org.tr

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

ÇİĞDEM MAHALLESİ
MULHTARLIğI

ÇİĞDEMİM DERNEğİ

EDEBİYAT TOPLULUğU

Edebiyat topluluğumuz Mart ayında
Mine Söğüt'ün Başkalarının Tanrısı
kitabını okuyup tartışıyor.

Yer: Çiğdemim Kültürevi

Tarih: 27 Mart 2023

Pazartesi 20:00

Hangimiz
seçtiği
hayatı
yaşıyor?
Lepe

♥can

Tel: 2852047 - 0530 660 9583

Çiğdem Mah. 1551.Cadde No:14-A

Çankaya-Ankara

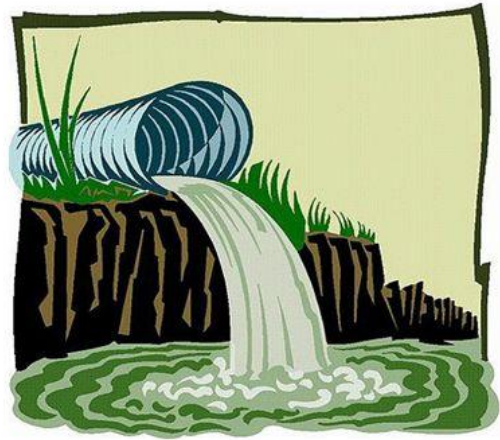
www.cigdemim.org.tr

**LÜTFEN MAHALLE İÇERİSİNDE ARAÇ KULLANIRKEN HIZ
YAPMAYALIM!**

Bitkisel atık yağların zararları:

Bitkisel atık yağları, lavabolara döktüğümüz zaman,

Atık yağlar, evsel atık su kirliliğinin %25'ini oluşturur.

Dünyada neden hiç mor renkli bayrak yok düşündünüz mü? Bunun nedeni mor pigmentinin ilginç tarihine dayanıyor.

Mor (Kraliyet moru), tarihte, sadece seçkin bir kitlenin, krallıklar gibi, alabileceği en pahalı renk olarak geçer.

Tahminlere göre mor rengin ilk kez bugünkü Suriye ve Lübnan Akdeniz kıyı şeridinde yaşamış olan Fenikeliler tarafından üretilip kullanıldı. Bölgede bulunan Sur antik kentine özgü olan Murex salyangozundan bir gram mor pigmenti elde edebilmek için on binlerce salyangoz gerekmektedir bu da bu pigmentin ağırlığından daha fazla altına mal olmasına sebep oluyordu. Bu yüzden de zaman içinde krallığın ve zenginliğin sembolü olmuştur mor renk. Bu rengin özel ve popüler olmasının sebepleri arasında kumaştan kolayca çıkarması, güneşte parlaması ve dayanıklı olması olarak sıralanabilir.

O dönemlerde yaşayan zengin ve soylu kesim için dikkat çekici özelliklerdi.

Bu özelliklerinin yanı sıra üretiminin çok zahmetli olması da pahalılığına bir sebepti. Romalı yazar Yaşlı Plinius'un Doğa Tarihi adlı eserine göre, üç gün süren işlemde ilk önce deniz salyangozunun bezlerinden oluşturulan püreye tuz eklenir ve kaynatılır sonrasında da iplikler dokunup kumaş haline gelmeden önce doğru tonu bulunana kadar karışımın içinde bekletilir.

Romalılar zamanında mor kıyafet giymek statü belirtisiydi. Zaman içinde rengin önemi o kadar arttı ki, Kraliçe 1. Elizabeth kendisi ve kraliyet ailesi dışında kimsenin mor renk giymesine izin vermemiştir.

Fakat durum 1856 yılında William Perkin'in kömür katranında kinin elde etmeye çalışırken yanlışlıkla ilk sentetik mor pigmentini bulmasıyla değişti. Kendisi "muavenie" adını verdiği rengin patentini alarak sentetik bir boyayı ticarileştiren ilk kişi oldu.

İmparatorluk moru da denilen rengin üretiminin kolay olmaması ve çok pahalı olduğu için aşırı değerli olmasından dolayı bayrak gibi çokça üretilen ürünlerde kullanılmamıştır. Bu yüzden de günümüzde Dominika, Bolivya ve Nikaragua ülkelerinin bayrakları dışında mor renkli bayrak yoktur. Bu üç ülkenin bayraklarında mor renkli detayların olmasının sebebi de bayraklarının 1970'lerden sonra kabul edilmesidir.

Kaynakça:

https://tr.wikipedia.org/wiki/Sur_moru

<https://evrimagaci.org/mor-renk-hakkinda-ne-biliyoruz-7892>

<https://www.worldhistory.org/trans/tr/1-14999/tyrian-moru/>

<https://teyit.org/analiz-hicbir-ulkenin-bayraginda-mor-renk-kullanilmadigi-iddiasi>

<https://www.matematiksel.org/bir-renk-dunyayi-nasil-bicimlendirdi-mor-rengin-tarihi/>

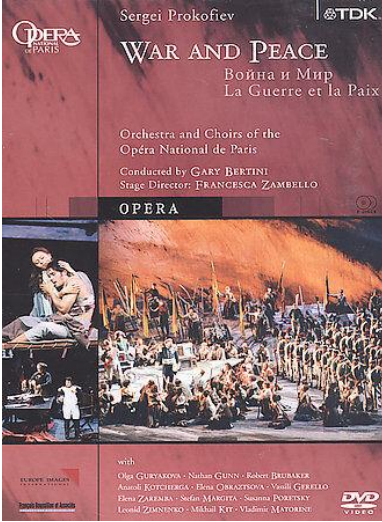
Birini söyleyince diğeri dilin ucuna gelen kardeş kavramlar vardır; anne-baba, karı-koca, iyi-kötü misali. "Savaş" deyince de "barış" ağızdan dökülür. Savaş ve Barış deyince de akla Tolstoy'un unutulmaz klasik romanının gelmemesi mümkün değildir.

Lev Tolstoy

Rus yazar **Tolstoy** (1828-1910) çok sayıda romanı ve öyküsü ile gerçek insan yaşamlarını ölümsüz kılmış olan, unutulmaz bir tarih anlatıcısı, etkileyici bir filozof, kimilerine göre örnek bir pasifist, sabırla kelimeleri ince dokuyarak yazan büyük bir sanatçıydı. Rusya'nın 1805- 1812 arasındaki Fransızların yenilgisiyle sonuçlanan Napolyon Savaşları tarihi sürecinde, dört ailenin iç içe geçmiş hikâyesini anlattığı **Savaş ve Barış** adlı romanını felsefi bir bakış açısıyla yazmak beş yılını almıştı. İçinde kendi deneyimlerinin de yer aldığı, bu denli ağır bir roman opera uyarlaması için hiç uygun sayılmazdı. Üstelik Grove Opera Sözlüğünde belirtildiği üzere **Tolstoy**'un "seçkin sanatı operadan" hiç hazzetmediği bilinirdi.

Hal böyleyken **Savaş ve Barış**'ı opera sahnesine taşımaya bir tek **Sergey Prokofiev** (1891-1953) cesaret etmiş, bunu üstlenmiş ve başarmıştır. Sonuç şimdiye kadar yazılmış en iddialı operalardan biri olarak büyük kadro ve yapım teknikleri gerektiren, benim diyen sahneye sığmayan akıl almaz ölçekli **Savaş ve Barış** adlı opera eseri olmuştur (Dipnot 1). Tam yetmiş soliste ek olarak geniş koronun yer aldığı beş perdelik bu devasa eseri sahnelemenin hem sanatsal hem de lojistik açıdan güçlükleri şimdiye kadar dünya opera evlerinde sadece birkaç kez sunulabilmesine imkân vermiş, Tolstoy'un "bir salon ve sahnenin koşullarına bağımlı opera sanatından" hoşlanmama nedenini en azından kendi romanının opera uyarlaması açısından haklı çıkarmıştır.

Operada Savaş ve Barış

Opera sanatının erken dönemlerinden itibaren ele alınan konular arasında savaş da yer almıştır. Balede sahnede tam savaş değilse de iki grubun ellerinde kılıçlarla çarpışması betimlenmiş olsa bile operada savaş genellikle arka planda yer alır; daha çok etkilerinden ve etkilenenlerinden söz edilir. Diğer bir deyişle barut, duman, yaralılar, akan kanlar ve benzeri çarpışma halleri şan ağırlıklı dramatik opera sahnesine pek yakıştırılmamıştır. Bu nedenle de erken dönem opera eserlerinde savaşa gidenler veya savaştan dönenler anlatılmış ama savaşın kendisi sahnenin orta yerine konumlandırılmamıştır; önemli olan kahramanlardır, can pazarı değil.

Besteciler ancak Dünya Savaşlarından sonra ister istemez savaş konusunu ciddiye alıp doğrudan olayların merkezine oturtmak zorunda kaldılar. Savaşın başkahraman olduğu, ilk ve en önemli opera kuşkusuz Ukrayna doğumlu Rus besteci **Sergey Prokofiev**'in **Savaş ve Barış** adlı yukarıda söz edilen

operasıdır.

Eser, Barış ve Savaş olarak iki bölümdür. İlk yarı Andrej ve Natasha arasındaki ilişkiye odaklanmıştır. Natasha, Andrej ile nişanlı olmasına rağmen Anatole'un aşk ilanını dinlemeyi kabul eder. Ancak sonradan onun evli olduğunu öğrenince kendisini büyük bir utanç ve çaresizlik içinde bulur. Andrej'in babası oğlunun Natasha'yı affetmesi için ikna etmeye çalışırken Napolyon'un Rusya'yı işgal ettiği haberi gelir. İkinci bölüm olan savaş bölümünde Rus güçleri Napolyon'u yenmeye çalışmaktadır. Yaralı Andrej ile Natasha bir araya gelir ve birbirlerine aşklarını ilan ederler. Ardından Andrej savaş alanında ölürken Rus halkı zaferi kutlamaktadır.

Prokofiev Savaş ve Barış'ı bestelemeyi aklına ilk koyduğu 1941 yılında **Stalin** iktidarardı ve **Stalin** sanatın "kendisinin tanımladığı şekildeki sosyalizmi" yüceltmesi gerektiğini ifade ve talep ediyordu. Ne ilginç bir tesadüftür ki, librettoyu hazırlama aşamasında **Hitler**'in Rusya'yı işgal etmesi, **Tolstoy**'un romanındaki Fransız işgali misali tarihin tekerrür ediyordu. Bu benzerlik bestecinin çalışmalarını daha da güncel deneyimler ve duygular içinde ilerletmesini sağladı. Öte yandan **Stalin** de bu savaşı **Napolyon**'un 1812 hezimetini deneyimini temel alarak ordusunu toplamaya çalışıyordu. Sovyet yönetimine göre **Tolstoy**'un Rus ruhunu yücelttiği romanının o iklimin propagandasına yarayacak opera uyarlaması, **Prokofiev**'in "Rus operasının model bestecisi" olarak kabul edilmesini sağladı. Diğer bir deyişle **Tolstoy**'un çarlık dönemi Rusya'sını yücelten **Savaş ve Barış**'ı, **Prokofiev**'in **Stalin** dönemini daha da yücelten **Savaş ve Barış**'ına evrilebilirdi; "sanat rejimlerin gücünün devamı için bir araç olmalıydı". **Prokofiev** bu kasıtlı devlet tarafından adeta taciz edildi. Oysa Avrupa ve Amerika Birleşik Devletleri'nde çalışmış olan besteci, 20. yüzyılın en ünlü bestecileri arasındaki yerini çoktan almıştı. Buna rağmen de kariyerine ülkesinde devam etme tercihiyle Moskova'ya kendi isteğiyle geri dönmüştü, ama yine de pasaportuna el konulmuştu.

Eisenstein ve Prokofiev

Sinema sanatı ise birçok durumda, belirli anlatı içeriğini güçlendirmek veya belirli bir olayın gelişimini önceden seyirciye hissettirmek ve onları gelişmelere hazırlamak için klasik müziğe başvurmuştur. Özellikle sinema için müzik yazan klasik besteciler arasında en az altı filmin müziğinin yanı sıra çekilememiş iki film için beste yapan **Prokofiev** önemli bir yer tutmaktadır. Bunlardan en önemlileri **Eisenstein** ile yaptıkları filmlerdir.

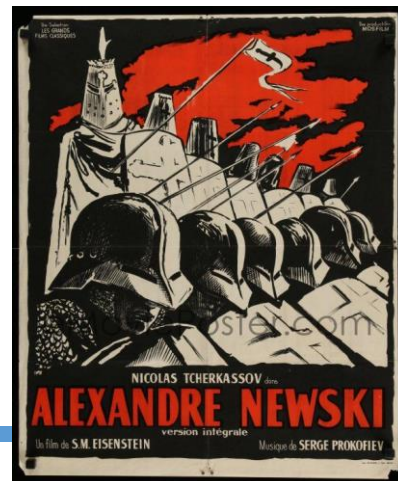
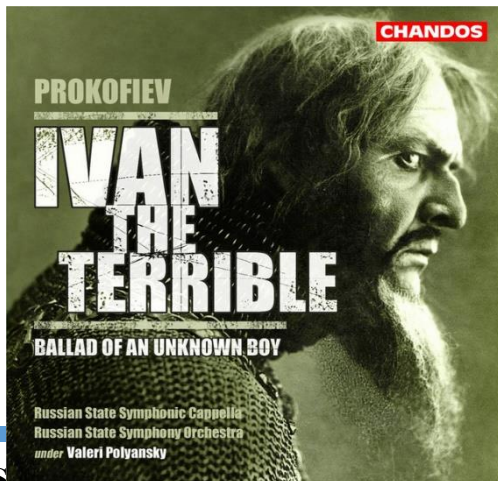

Rus yönetmen **Sergey Eisenstein**'in (1898-1948) beyaz perdede savaş filmi deyince tüm sinemaseverlerin ilk aklına gelen film olan **Potemkin Zırhlısı**'nın uzun ve meşakkatli çekim sürecini 1925'te tamamlamış ve vizyona girmişti (Dipnot 2). Filmin özellikle günümüz Ukrayna'sını aklı getiren meşhur Odessa merdiven sahnesi Ukrayna doğumlu **Prokofiev**'in yüreğini etkilemiş olmalı ki 1938'de **Eisenstein** ile görsel-işitsel film çalışmalarına

başlamışlardı. Besteci 1941'de tamamladığı **Savaş ve Barış** operasının ikinci perdesinde "orduların yürüdüğü" sahneleri **Eisenstein** ile çekimlere başlarken eş zamanlı olarak bestelemiş. Tam da bu sırada Hitler Moskova'yı kuşatmış olduğu için opera adeta cepheden ve cephe gerisinden insan manzaraları yansıtır. Tolstoy'un bir yüzyıl önce anlattıklarından fazla bir şey değişmemiştir.

Filmlerinde müzik öğesini sıkça kullanan **Eisenstein** sinemayı sanatta işbirliğinin bir ifade aracı olarak gördü ve müzikal anlatımından etkilendiği **Prokofiev**'in bestelerini tercih etti. Beraberce yarattıkları "görsel-işitsel kontrpuan" (Dipnot 3) tarzı filmler olan **Alexander Nevsky** ve **Korkunç İvan** çalışmalarında çok verimli sonuçlar elde ettiler (Dipnot 4, 5, 6, 7). İkilinin çalışmalarında yönetmenin "mimari" planına bağlı kalarak anlatılan olaylara uygun melodiler ve ritim kullanımı, yani işitsel bir yapı oluşturmak bestecinin sorumluluğuydu. Müziğin tonlarını kamera açılarına giydirecek, hattı zatında esnek olmayan görsel yapının müzikle duygusal esnekliğe kavuşmasıyla yaratılan görsel-işitsel kontrpuan, izleyicide bir tür duyu sinerjisi (görme-işitme sinestezisi) yaratıyordu. Diğer bir deyişle seyirci gördüğünü işitiyor, işittiğini görüyordu.

Bu yaklaşım daha sonra filmin görüntü ve ses montajının yapılmasında kolaylık sağlıyordu. İki sanatçının

zaman zaman aralarında bir sonraki belirleyici görsel-işitsel adımı ilk kimin atacağına dair pazarlık yaparak karar vermeleri gerekiyordu. Önceden kaydedildiğinde ise müziği tekrar tekrar dinleyip, o melodiye tekabül edebilecek bir dizi görüntü seçiyorlar veya çekilmiş sekansa uygun olabilecek müziği saptıyorlardı. **Eisenstein**, bir bestecinin zihninde kompozisyon süreçlerinin nasıl çalıştığını bilmediğini itiraf ediyor, ancak görsel-işitsel işbirlikleri sırasında **Prokofiev**'in zihninde gerçekleştiğini düşündüğü bazı şeyleri anlamaya ve çektiği karelerle yoğurmaya çalışıyordu. Onu **Prokofiev**'de özellikle etkileyen, filmde bir sahneyi sadece iki ya da üç kez izledikten sonra onun duygusal etkisini, ritmini ve yapısını yakalama yeteneğiydi. **Prokofiev** ise **Eisenstein** hakkında "müziğe saygısının, o müzik bölümünün bütünlüğünü korumak için montajda her an gerekli ayarlamaları yapmaya hazır olacak ölçüde büyük olduğunu" düşünüyordu.

Bu "görsel temsilin müzikal eşlikçisi" özellikle de **Korkunç İvan** filminde karmaşık bir aksiyon sahnesinde görsel aksanların müzik aksanlarıyla mükemmel şekilde senkronize olmasını sağlamıştı. Nitekim eleştirmenlere göre **Korkunç İvan** "görmeli bir opera-sinema sentezi, bir sinema filmi olduğu kadar bir opera veya bale gösterisi ya da kendine özgü bir Japon Kabuki tiyatrosu sunumu" idi.

Gerçi **Prokofiev** zaten film müziği alanında deneyimliydi, A.B.D.'de kaldığı süre içinde Disney Stüdyolarını ziyaret etmiş, görüntüyle ses senkronizasyonu yapmayı deneyimlemişti. Rusya'da aynı teknik olanaklar olmadığı için bunları **Eisenstein**'in filmlerinde tam anlamıyla uygulayamamış da olsa, yönetmen rejimin onayını alabilen **Korkunç İvan**'ın birinci bölümü ile Stalin Ödülü'ne layık bulundu. Ama ardından ikinci bölümde **İvan**'ın akıl hastalığı ve zorbalıktan mustarip bir lideri temsil ediyor oluşu bariz hale geldiğinden **Stalin**'in onayı sürmedi ve filmin tümü sansürlendi. **Korkunç İvan** filminin üç bölüm olarak tamamı ancak 1958'de **Eisenstein**, **Prokofiev** ve **Stalin** üçlüsü öldükten sonra vizyona girebilmiştir. **Stalin** ile **Prokofiev**'in aynı gün birkaç saat ara ile hayatlarını kaybetmiş olmaları; **Stalin**'in ülke çapında katımlı cenazesi nedeniyle **Prokofiev**'in cenazesi için çiçek kalmamış olması ilginç bir tesadüf olarak tarih kayıtlarına geçmiştir.

Savaş ve Barış üzerine filmler

Tolstoy'un **Savaş ve Barış**'ına geri dönecek ve sinema uyarlamalarına göz atacak olursak **King Vidor**'un yönettiği, başrollerini Audrey Hepburn ve Henry Fonda'nın oynadığı Hollywood usulü sırlıklam aşk filmi **Tolstoy**'un kemiklerini sızlatmış olabilir (Dipnot 8). Diğer yandan Sergey Bondarchuk'un üç kısım tekmlili birden 422 dakikalık **Savaş ve Barış**'ı ise belki **Eisenstein**'i mezarında saygı duruşuna geçirmiştir (Dipnot 9).

Sonuçta **Prokofiev** ve **Eisenstein** bugün opera ve sinema dünyasında edindikleri yeri göremeden göçtüler. Barış, savaşı sonlandıracak mutlaka ama savaşları başlamadan söndürecek olan sanatçılar olacak!

Dipnotlar

1. Savaş ve Barış, 5 perdelik opera. Beste: S. Prokofiev, Libretto: Tolstoy'dan esinle Prokofiev ve M. Mendelson, 1943, İlk sahneleniş: 1953 Floransa
2. Potemkin Zırhlısı. Yönetmen: S. Eisenstein, Senarist: N. Agadzhanova, S. Eisenstein, Oyuncular: A. Antonov, V. Barskiy, G. Aleksandrov. 75dk, 1925
3. Kontrpuan: Yatay çökseslendirme, bir melodiyi çökseslendirirken ana melodiden farklı ama ona uyumlu melodi ve ritim yaratarak besteleme yöntemi.
4. Aleksandr Nevsky. Yönetmen: S. Eisenstein, D. Vasilev, Senarist: S. Eisenstein, P. Pavlenko, Oyuncular: N. Cherkasov, N. Okhlopov, A. Abrikosov, 118dk, 1938
5. Korkunç İvan-I. Yönetmen ve Senarist: S. Eisenstein, Oyuncular: N. Cherkasov, L. Tselikovskaya, S. Birman. 103dk, 1944
6. Korkunç İvan-II. Yönetmen ve Senarist: S. Eisenstein, Oyuncular: N. Cherkasov, S. Birman, P. Kadochnikov. 88dk, 1958
7. Korkunç İvan-III. Yönetmen ve Senarist: S. Eisenstein, Oyuncular: N. Cherkasov, M. Romm, O. Zhakov. 4dk, 1988
8. Harp ve Sulh. Yönetmen: K. Vidor, Senarist: B. Boland, R Westerby (Tolstoy'dan uyarlama), Oyuncular: A. Hepburn, H. Fonda, M. Ferrer. 208dk, 1956
9. Harp ve Sulh (3 film). Yönetmen: S. Bondarchuk, Senarist: S. Bondarchuk, V. Solovyov (Tolstoy'dan uyarlama), Oyuncular: L. Saveleva, V. Tikhonov, S. Bondarchuk. 422dk, 1965

Kaynaklar

1. Gallez DW: The Prokofiev-Eisenstein Collaboration: "Nevsky" and "Ivan" Revisited. Cinema Jour, 17 (2): 13-35, 1978

2. <https://operaramblings.blog/2012/11/11/war-in-opera/> Erişim: 10.2.22
3. Jeal E: To cut a long story short... The Guardian 30.6.2000
(https://www.theguardian.com/friday_review/story/0,3605,337842,00.html)
4. Robertson R: Eisenstein on his audiovisual collaboration with Prokofiev
(https://offscreen.com/view/eisenstein_prokofiev) Erişim: 11.2.22
5. Salazar D: Opera Profile: Prokofiev's War and Peace. (<https://operawire.com>). Erişim: 15.2.22
6. Siopsi A: Images of war in opera. Open Journal for Studies in History, Vol 3, 25-34, 2002
7. Stanicic JB: <https://bachtrack.com/film-music-month-prokofiev-eisenstein-alexander-nevsky-may-2017>
Erişim: 10.2.22
8. Stalin the Powerful: Prokofiev, Eisenstein and Ivan the Terrible Film Score Monthly Online, 2007

Dinlemek için:

1. Savaş ve Barış, opera, Beste: S. Prokofiev, Şef: Valeri Gergiyev, Mariinsky Operası. Bariton: merhum D. Hvorostovski, Soprano: E. Morozova). Rus şef Gergiyev, Putin'e yakınlığı nedeniyle Ukrayna savaşında Münih Filarmoni Orkestrası'ndaki görevinden uzaklaştırılmıştır! www.youtube.com/watch?v=p9maRdCdeV8
2. Korkunç İvan, Prokofiev'in film müzikleri. Şef Abram Stassevich tarafından mezzosoprano, bariton, koro ve orkestra için anlatımlı oratoryo uyarlaması, 1961. www.youtube.com/watch?v=DSsj8c8z8n4
www.youtube.com/watch?v=d5jpoLEjXe8
3. Aleksandr Nevsky Kantatı, Prokofiev: Mezzosoprano, koro, orkestra, 1939
www.youtube.com/watch?v=KGqVogrLEE4&t=749s

KIZILAY

H. Suat Ilgaz - Hanedan Apartmanı

Kızılay'ın özellikle son deprem felaketindeki bir takım uygulamalarını ve aldığı tepkileri görünce eski yıllara, öğrencilik anılarıma gittim.

Bizlerin ilkokul öğrencisi olduğumuz 1960'lı yıllarda okulumuzda her sınıfın bir Kızılay kolu görevlisi vardı. Kızılay kolunda görevli öğrenciler kollarına, üzerinde sadece kırmızı hilal bulunan beyaz renkli pazubant takarlardı. Bu öğrencilere, bir felaket anında ne yapmaları, diğer arkadaşlarına nasıl yardım edip yönlendirmeleri gerektiği konusunda eğitim verilirdi. Diğer taraftan her yıl okullarda Kızılay haftası kutlanırdı. (İnternette baktım; Kızılay haftası 29 Ekim-4 Kasım tarihleri arasımış.) Hala okullarda Kızılay Haftası kutlanılıyor mu, bilemiyorum.

Kızılay Haftası'nda, tüm sınıfların Kızılay kolu görevlisi öğrencileri ikişerli gruplara ayrılırdı. Birinin boynuna (üzerinde Kızılay amblemi olan) teneke bir kumbara, diğerinin boynuna ise içinde, Kızılay amblemleri kağıt rozetler ve toplu iğneler olan bir tepsi asılırdı. Bu gruplar, okul kıyafetleri ve kollarında Kızılay pazubandı ile Ankara'da kendi semtlerindeki caddelerde (örneğin biz Cebeci semtinde), insanların yakalarına rozet takarlardı. Yakasına rozet takılan insanlar da, sevgi dolu bakışlarla ve güler yüzle ceplerinden çıkardıkları bozuk paralardan bir miktarını kumbaraya atarlardı. Okulda görevli öğretmenler nezaretinde bu kumbaralar açılır, toplanan paralar tutanakla belirlenir ve Kızılay'a teslim edilirdi.

Herkes bilirdi ki toplanan bu paralarla Kızılay bir felakette mutlaka felaketzedelerin yanında olacak, üzerinde kırmızı hilal olan çadırlarını derhal kurmaya, Kızılay amblemleri battaniyeleri dağıtmaya ve sıcak yemek çıkarmaya başlayacaktır.

"Güzel sözler övdürür. Hem ağlatır, hem güldürür. Hem anlatır dinletir, hem dinletir söyletir.
Kimisi dilden diledir. Nesiller boyu sürer gider.
Akıldan gelir. Fikirten doğar. Gördüğünden, göreceğinden.

Duyduğundan, duyacağından. İki dudağın arasından.
Kimi fısıltıdan, kimi hışırtıdan. Kimi meydanda, kimi seyranda. Kimi saklı köşesinde.
Kimi okur. Kimi dokur. Kimi açar, kimi saçar. Kimi kaçır.
Anlayan olursa ne ala. Anlamayana benzer tadı gelmeyen bala.
Bir bakar sağa, bir bakar sola. Sevdiğiyle girer kol kola.
Kim çıkarsa önündeki yola. Selam verir sağa sola.
Kimi alır başını sallar. Kimi almaz baş aşağı bakar.
Güzel sözler anlatır. Her bir değeri hatırlatır.
Marifet içindedir. Gönül tellerini titretir. Kimine hatırlatır. Kimine unutturur.
Hatırlananlar hayırlılar. Unutturanlar acılar, ıstıraplar.
Hepsi bir tesbihte. Tane tane çekilir.
Herkes gelmez sıradan. Bilen bilir kuldun. Takdir edecek yaradan.

Doğruluktan yana her sözümüz. Kendimize hiç laf ettirmeyiz.
Yalan yere yemin etmeyiz. Her yerde her zaman dinleriz.
Gözlerimiz ilişir. Zihinlerimiz bilişir. Aklımızda kalır bazen söyleyeceklerimiz.
Bazen de nedense hiç ama hiç söyleyemeyiz. Evirmeyin çevirmeyin. Düz yolda şaşırmanın.
Unutup, unutup, kafanızı kaşımayın. Hep iyi şeyleri hatırlayın.
Her söylenen söz, söz olmaz. Bulduğun bir kabı doldurmaz.
Taşar akar, şaşar bakar. Delinir bazen dibi, gönüldendir kübü.
Ya düşer kırılır. Ya şişer patlatır. İyi düşünmek lazım kimbilir neler anlatır.
Beğenmeyene şaka olur söylediğimizden. İşin ucu tutmaz. Sebep yapıştıracısından.
Tatlı dilden bal kaymak olmaz deme. Düşünmeden hemen arkasını dönme.
Güzel sözdür tadı veren. İyi huydur bala çeviren. Hayat çekilmez yoksa hep surat asmaylan.

Günlerden cuma idi yazdığımda yazıyı. İyi dinlemek lazım camideki hocayı.
Anlatırken iyiyi, kötüyü. Kimilerinin geldi aklıma iyi ve kötü huyu.
Bir yazıya daha gider, uzatmayalım bu kadar yeter.

Hoca deyince Nasrettin Hoca, fıkraları ise dinleniyor anlattıkça. Ne anlatıyormuş bakalım kendince.

Ya Eyüp, İp Olursa

Hoca bir gün camide vaaz etmektedir:

"Kardeşlerim, değerli Müslümanlar! Doğruluktan ayrılmayın, yalan yere yemin etmeyin!"

Bu arada cemaat içinde oturmakta olan Eyüp Efendi'ye gözü ilişir.

Tanıdıklarının Eyüp Efendi'nin adını doğru söyleyemediklerini, bu sebeple onun adını çok farklı seslendirdiklerini hatırlar ve evirir, çevirir sözü onun adına getirir:

"Kardeşlerim, sizlere söylüyorum. Sakın ola ki çocuklarınızın ve torunlarınızın adlarını Eyüp koymayın."

Dinleyenler şaşırırlar. Hoca'nın Eyüp Peygamber'in adını beğenmediğini sanıp kızanlar bile olur.

Kalabalıktan uğultu yükselince Hoca işi şakaya döker.

“Eğer siz çocuklarınıza, torunlarınıza Eyüp adını verirseniz, günün birinde insanlar onu söyleye söyleye İp'e çevirirler.”

Hep gülsün yüzünüz. Eksilmesin yüzünüzden tebessümünüz.
En güzel hazinemiz aklımız. Onunla çoğalır güzel sözümüz.
Dolmasın sakın iki gözünüz. Doğruluktan yana olsun sözünüz.
Çıkar menfaate kanmayın. En güzel değerleri yanlış bir söze satmayın.
Bu günlerin yarınları var. Yarınların günleri ayları var.
Zannetmeyin bitmeyecekler. Bir su misali akıp geçecekler, adı konacak yıllar var.

Bu hafta da bu kadar. Kelimeler sözcükler bize bakar.
Bir güler, bir oynar. Nereye zıplarsa oradan bakar.
Yazan bilir yazılacağı halini. Sahip ol tüketmesinler güzel sözlerini.
Kaybedenler çok olsa da özlerini. Onlar da vurur dizlerini.
Ah ile vah ile bir ömür. Her geçen günden tüketir.
Günler, aylar, yıllar geçmeden, dostların kadrini kıymetini bilmelidir.

Güzel sözlü, hoş dilli, özlediği kendinden belli, tüm sevecen, güzel sözlü insanlara selam ile.

KİŞİSEL HİJYEN ATIKLARINIZI LÜTFEN ÇÖPE ATIN!

GERİ DÖNÜŞÜM veya ORGANİK ATIK (KOMPOST) İLE KARIŞTIRMAYIN!

Kişisel hijyen atığı ne demektir?

Çocuk bezleri, hijyenik pedler, tek kullanımlık koruyucu maske ve eldivenleri, yara bantları gibi beden üzerinde doğrudan kullanılan ve bu nedenle de enfeksiyon tehlikesi oluşturabilecek atıklar kişisel hijyen atıkları olarak nitelendirilir. Kişisel hijyen atıkları geri dönüştürülmesi olanaksız ya da tercih edilmeyen atıklar olup çeşitli hastalıkların taşıyıcısı ve bulaştırıcısı olabilirler.

Neler kişisel hijyen atığıdır?

- Çocuk bezleri
- Hijyenik pedler
- Tek kullanımlık tıbbi ya da koruyucu maskeler
- Tek kullanımlık koruyucu eldivenler
- Yara bantları
- Sargı bezleri
- Beden temizliğinde kullanılan ıslak mendil ve benzeri ürünler
- Tek kullanımlık kâğıt mendiller
- Tuvalet kâğıtları

Kişisel hijyen atıklarının oluşturduğu zarar ve tehlikeler nelerdir?

- Kişisel hijyen atıkları diğer tüm tek kullanımlık atıklar gibi çevreyi kirletir.
- Kişisel hijyen atıkları geri dönüştürülemeyen atıklar olduğundan yeniden kazanım süreçlerine dahil olamaz, geri dönüştürülemez.
- Kişisel hijyen atıkları doğru şekilde atılıp bertaraf edilmediklerinde enfeksiyon ve hastalık yayma riski oluştururlar.

Kişisel hijyen atıklarını nasıl atmalıyım?

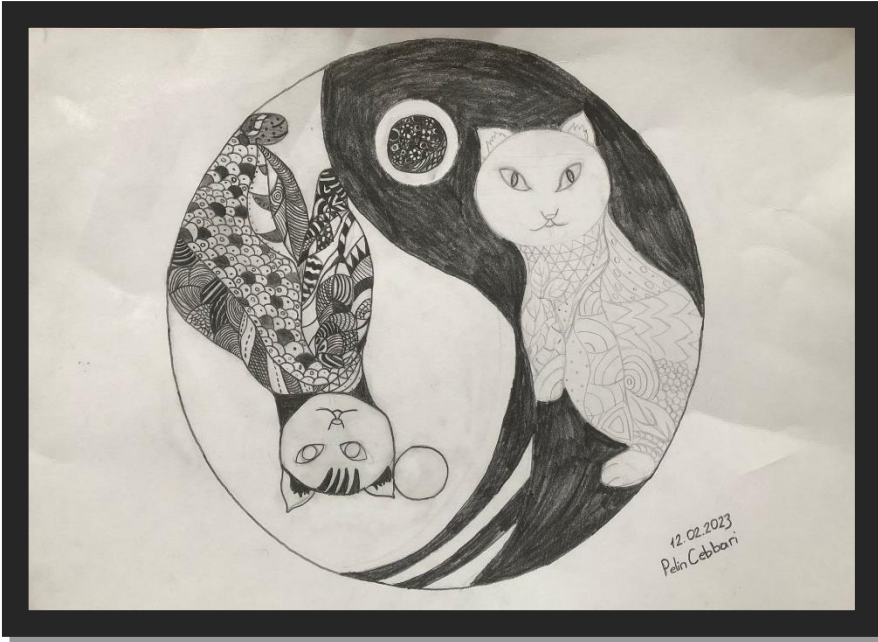
- Kişisel hijyen atıkları kesinlikle geri dönüşüm kutularına atılmamalıdır.
- Kişisel hijyen atıkları kesinlikle kompost yapılacak olan organik atıklara karıştırılmamalıdır.
- Kişisel hijyen atıkları, diğer tüm geri dönüştürülmeyen atıklarla birlikte evsel çöpe atılmalıdır.

Çocuklar yayınlanmasını istediğiniz bilgileri ve fotoğrafları dernek@cigdemim.org.tr adresine gönderebilirsiniz

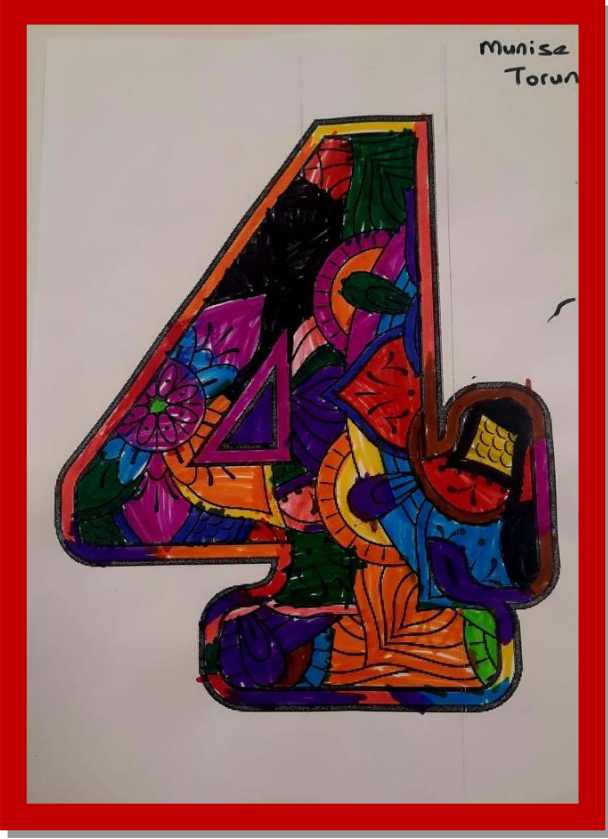
Arven Bülbül
Gökkuşuğu Sitesi - (7 yaşında)

Çeşitli hayvanlar
(Akrilik boya)

Pelin Cebbari
İşçi Blokları Mah. Hilal Apt.
(9 yaşında)

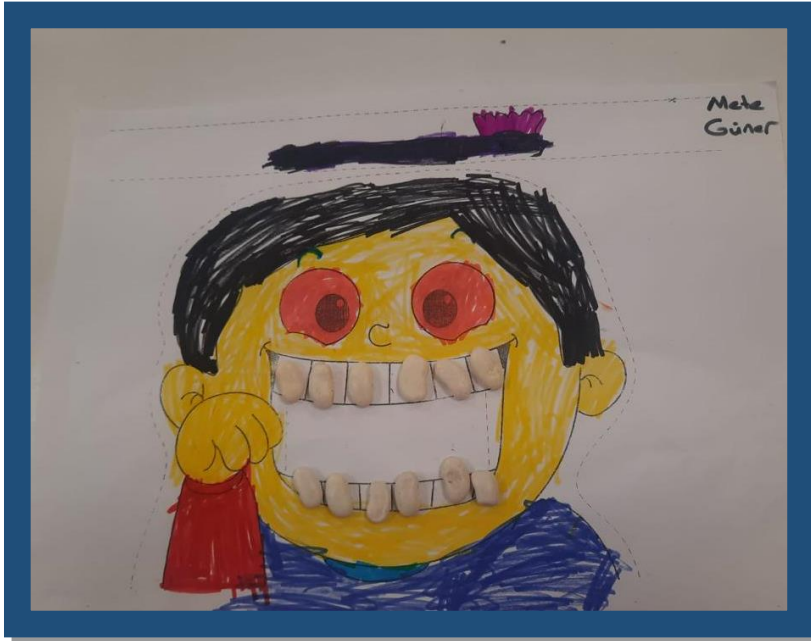
(Karakalem)

Munise Torun

Burçin Yağcıoğlu

Mete Güner

Hepimizin bildiği gibi asla unutmayacağımız ve unutturmamamız gereken bir afet yaşadık. Resmi makamlar 45 bin civarında ölü 170 bin civarında da yıkılmış ya da yıkılacak durumda olan bina olduğunu açıkladı.

Konunun uzmanları tarafından defalarca tekrarlanan ve ülkeyi yönetenlerce dikkate alınmayan (Yeteri kadar önemsenseydi önlemler alınırdı) bu deprem ve sonrasında yapılanlarla yapılmayanlar toplumumuzda silinmesi zor yaralar açtı.

Aileler yok oldu, sülalelerde onlarca kayıplar oldu, duydukça yüreklerimiz dağlandı. Bunlar insani kayıplarken uzmanların söylemi ile ülkemiz %15-20 oranında ekonomik faaliyette çöküş yaşamakta.

Bütün bunlar yaşandıktan sonra ülkeyi yönetenler ne yaptı, "En iyi savunma saldırıdır" diyerek kendileri dışında herkesi suçlamaya başladılar. Siyasi partileri suçlu, sivil toplum örgütleri suçlu hatta futbol takımı taraftarlarına bile suçlu denilirken en büyük suçlu ise evleri başlarına yıkılan insanlar oldu.

Kimler suçsuz? Tedbir almayanlar, kader diyen, deprem bölgesinde çadır ve gıda satan ve karar alma yeteneği olmayan yöneticiler suçsuz. Kim ne derse desin biz suçluyu biliyoruz.

Hepimiz gözümüzü kırpmadan günlerdir televizyonların karşısındayız, çaresizliğimiz yüreğimizi bir kez daha dağıtıyor, bitkin düşürüyor; yardımlaşmamız, dayanışmamız ve bu duygu ile çalışmamız hepimizin direncini ve gücünü artırdı. Bütün ülkemiz gönüllü insanların neler yapabildiğini bir kez daha gördü.

Bizler ne yaptık? Temel hareket noktamız Çiğdemim Derneği oldu. Muhtarlığımıza yardım için ulaşan komşularımızı da Çiğdemim Derneğine yönlendirerek çalışmalarımızı tek noktadan inanılmaz bir dayanışmayla sürdürdük. Depremın ilk gününden itibaren edindiğimiz bilgilere göre ihtiyaç listesi yayınladık ve komşularımızdan yardımlar derneğimize bütün hızıyla gelmeye başladı. Yardım yapmak isteyen ama geç vakitlerde mahalleye gelen komşularımız da geri dönmesin diye akşam geç saate kadar dernek bahçesinde bekledik. Aynı akşam Çankaya Belediyesine bir kamyon giysi, gıda, hijyen malzemesi, yatak, yorgan, battaniye ve komşularımız ne getirdi ise teslim ettik. Bu çalışmalarımız sonraki günlerde hızlanarak sürdü. Tam sayısını tutmadık ama tahminen 5 kamyon malzemeyi Çankaya Belediyesine teslim ettik. Deprem bölgesinden Ankara'ya gelinmeye başlandığında ise Çiğdemim Derneği Kültür Evi'ni mağazaya çevirdik ve gelenlerin ihtiyaçlarını bir parça da olsa karşılamalarına yardımcı olduk. Bununla birlikte Ankara'ya gelen ve toplu halde kalınan yerlerden gelen talepleri de olanaklarımız ölçüsünde karşıladık.

Bütün bu çalışmalar siz değerli komşularımızın yardımları ve gönüllü arkadaşlarımızın özverili çalışması ile gerçekleşti. Yardımlaşma ve dayanışmamız geleceğe olan inancımızı bir kez daha güçlendirdi.

İyi ki varsınız.

İyi ki Çiğdem Mahallesi'nde yaşıyoruz.

Herşey için teşekkürler.

Çiğdem Mahallesi Muhtarı
Hasan Hüseyin Aslan

Çetin Örgen - Ebru Sitesi

düşüncelerimle bir toplantı yaptım bugün
hiç anlayamadılar beni
susmaları gerektiğini söylemiştim
isyan ettiler

düşünüyorsan eğer
konuşmalısın dediler
konuşmalısın

içim acıdı
anlatamadım
nasıl suspus olduğumuzu
anlatamadım

otlar bile boy atar zamanı geldiğinde
sanki bir silindir geçiyor üzerimizden

ne güzel söylemiş ludingirra dört bin yıl önce
güzelliktir
sınırsızlıktır düşünmek
düşündüğünü söylemek
hiç sakınmadan
hiç korkmadan

çiçekten kuştan ağaçtan
taştan topraktan
korkar mı insan
bir parçası değil miyiz doğanın
düşüncelerimiz evrenin bir parçası değil mi

yıldızsız gökyüzünü kim ister ki

ÇANAKKALE GEZİSİ

GELİBOLU YARIMADASI - ÇİMENLİK KALE - DENİZ MÜZESİ - TROYA

25-26 MART 2023 - 1 GECE, 2 GÜN - TAM PANSİYON

24 Mart Cuma Gece Saat 21.30'da Derneğimiz önünden tüm misafirlerimizi alıyoruz ve seyahatimiz başlıyor. Araç içinde kek, sıcak-soğuk içecek ikramlarıyla Polatlı-Sivrihisar-Eskişehir-Bursa üzerinden yolumuza devam ediyoruz.

1.GÜN(25 MART 2023 CUMARTESİ): Sabah erken saatlerde Çanakkale'ye ulaşıyor, otelimizde bizler için hazırlanan kahvaltımızı afiyetle yiyoruz. Daha sonra feribotla Eceabat'a geçiyoruz. Rehberimiz ile birlikte Gelibolu Yarımadası'nı gezmeye başlıyoruz. Kilitbahir Kalesi ve Namazgah Tabyası, Rumeli Mecidiye Tabyası ve Seyid Onbaşı Heykeli, Şahindere Sargıyeri Şehitliği (Gerçek Şehitlik), Çanakkale Şehitleri Abidesi, Morto Koyu Fransız Mezarlığı, Ertuğrul Tabyası Yahya Çavuş Şehitliği, Alçıtepe Salim Mutlu Özel Savaş Müzesi gezilerimizin ardından öğle yemeğimizi alıyoruz. Gezimizin ikinci bölümü; Kabatepe Müzesi, Anzak Koyu Tören Alanı ve Arıburnu, Karlısırt Avustralya Anıtı ve Siperler, Bomba sırtı 57. Alay Şehitliği ve son olarak Conkbayırı gezilerek tamamlanıyor. Gezimizin Gelibolu kısmını sonlandırıp Feribot ile Çanakkale'ye geçiyor ve otelimize yerleşiyoruz. Akşam yemeği ve konaklama otelimizde. Dileyen misafirlerimiz yemek sonrası Kordon'da yürüyüş yapabilir, boğaza nazır kafelerde vakit geçirebilirler.

2.GÜN(26 MART 2023 PAZAR): Güne otelimizde açık büfe olarak sunulan güzel bir kahvaltı ile başlıyoruz. Kahvaltımızın ardından çıkış işlemlerimizi gerçekleştirerek otelimizden ayrılıyor. Gezimiz Fatih Sultan Mehmet'in yaptırmış olduğu Çimenlik Kalesi (Deniz Müzesi) ile başlıyor. Burada savaştan kalan objeleri görüyor, bir askerimizin canlandığı Cephede Bir gün tiyatrosu ve Nusrat Mayın Gemimizin mayınları döşeyişinin canlandırıldığı gösteriyi izliyoruz. Ardından dışarıda kale duvarına patlamadan saplanmış duran 450 kiloluk 35'lik top mermisini göreceğiz. Nusrat Mayın Gemisi ve savaşta batmış olan Alman Denizaltısının kalıntılarını gezdikten sonra Aynalı Çarşı'ya doğru yola çıkıyoruz. Aynalı Çarşı'yı gezip yöresel ürünler için vereceğimiz alışveriş molamızın ardından Troya Antik Kenti'ne hareket ediyoruz. Yolumuz üzerinde Boğaz manzarası ile meşhur restaurantımızda öğle yemeğimizi afiyetle yiyip, Troya Antik Kenti yolculuğumuza devam ediyoruz. Antik kente ulaşım, 5000 yıllık tarihe sahip şehri, bizi bütün haşmetiyle karşılayan destana uygun yapılmış tahta atı görerek başlıyoruz. Troia Surları ve Doğu Kapısı, Atina Tapınağı, Katmanlar, Rampalı kapı, Kutsal Alan -Odeon, Hamam, Güney Kapısı gezeceğimiz yerler arasında. Kısa bir fotoğraf molasının ardından Ankara'ya dönüş yolculuğumuza geçiyoruz. İkramlar ve molalar eşliğinde Mahallemize ulaşıyor ve siz değerli misafirlerimizle bir sonraki gezimizde buluşmak üzere vedalaşıyoruz.

GEZİ ÜCRETİ: 2.600 TL Üyelere 2.575 TL
(İki Kişilik Odada Kişi başı tek kişilik oda farkı 500 TL)

GEZİ KAPSAMINDA VERİLECEK HİZMETLER: Özel tur otobüsü ile ulaşım, Ulaşım esnasında (sıcak-soğuk içecek, kek) ikramlarımız, 1 Gece Otel Konaklama (Akol Hotel), 2 sabah kahvaltısı (otelde açık büfe), 2 Öğle yemeği (Restaurantlarda), 1 akşam yemeği (otelde açık büfe), Programda Belirtilen Tüm Çevre Gezileri, Çanakkale-Eceabat/Gelibolu-Lapseki Vapur Geçiş Ücreti, 1618 Sayılı Yasaya Uygun Seyahat Sigortası, Profesyonel Rehberlik hizmetleri ve A sınıfı seyahat acentesi ANKA TUR refakati

GEZİ ÜCRETİNE DAHİL OLMAYAN HİZMETLER: Müze ve ören yeri giriş ücretleri ve kişisel harcamalar gezi ücretine dahil edilmemiştir.

Uluslararası Tiyatro Enstitüsü İTİ tarafından 1961 yılında 27 Mart Dünya Tiyatro Günü ilan edilmiş olup 1971 yılından itibaren tüm dünyada kutlanmaktadır. Ülkemizde de bir bildiri yayınlanarak o gün tiyatrolar ücretsiz gösteri sunar.

Dünya Tiyatrolar Günü'nün en temel amacı, insanları bir araya getirme gücünün kullanılarak insanlar arasındaki anlayış ve barışa katkı sağlamaktır.

Yaşamdaki olayların sahnede canlandırılma sanatıdır tiyatro. Gelişmiş toplumlarda yaşamın ayrılmaz bir parçası ve kültürel gelişmeyi sağlayan temel güçlerden biridir. Güzel sanatlar içerisinde en ilgi çekici ve etkileyici olması yönüyle de önem taşır.

Tiyatro eğitici ve geliştirici yönüyle toplumlarda dayanışmayı, düşünebilmeyi, sorunlara eğilme ve sorgulama yetisini güçlendirir. Toplumsal kurallara uymayı

özenli olmayı doğru ve güzel konuşmayı öğretir. Vücut dilini kullanma becerisini artırır ve estetik algıyı geliştirir.

Tiyatro sanatın geliştirici ve değiştirici gücünün yanı sıra toplumun kültür birikimini yansıtır ve zenginleştirir.

Türk Tiyatrosuna emeği geçen Muhsin Ertuğrul'dan, Afife Jale'den, Tuncel Kurtiz'den, Genco Erkal'a, Yıldız Kenter'e Müjdat Gezen'e ve daha pek çok gönlü özgür sanat için titremiş tüm sanatçılara sonsuz saygılar.

“Tiyatro sanatın tümü gibi bir okuldur. Eğitir, insan dünyasının sınırlarını genişletir.”

Sabahattin Kudret Aksal

Tiyatro aşka benzer insanı hazin hazin ağlatır. Ama verdiği acının gücünde bir başka tat bulunur. Tiyatro evrene benzer insanı doya doya güldürür ama yansıttığı tuhaflıklar gülerken ağlamak için istek doğurur.

Namık Kemal

NE MUTLU SANATIN SANATÇININ KIYMETİNİ BİLENE

YAZIM KURALLARIYLA İLGİLİ TESTİN YANITLARI

- 1- b *Doğrusu: Köfte yiyeceksen İnegöl'de yiyeceksin.*
- 2- c -
- 3- a *Doğrusu: Görevdeyken de yemek yiyebilirsiniz.*
- 4- b -
- 5- d *Doğrusu: Yağmur yağmadı ki hava serinlesin.*

ÇİĞDEM EĞİTİM, ÇEVRE VE DAYANIŞMA DERNEĞİ

MİSYON (ÖZ GÖREV)

Mahalleli olma kültürünü yaygınlaştırarak; mahalle sakinlerinin yaşam kalitesini yükseltmek ve karar alma süreçlerinde etkili olmak.

VİZYON (ÜLKÜ)

Mahalleli olma ve dayanışma kültürünün etkin olduğu, bölgesel ve ulusal karar alma süreçlerinde etkili olan, yaşam alanlarıyla farklı özellikteki bireylerin (yaş, cinsiyet, engelli) mutlu olduğu bir mahalle olmak.

Değerlerimiz

Şeffaf: Dernek, karar ve uygulamaları ile ilgili her türlü bilgi ve belgeyi paylaşır.

Gönüllü: Derneğin tüm çalışmaları gönüllülük esasına dayanır.

Dayanımcı: Dernek, uygulamalarında; çevreye ve toplumsal olaylara duyarlı, yardımsever, paylaşımcı ve özverili bir yaklaşım sergiler.

Ön yargısız: Dernek tüm uygulamalarında önyargısız davranır. Farklı fikir, görüş ve önerilere açıktır.

Siyasi partilere karşı tarafsız ve bağımsız: Dernek, farklı siyasi görüşlere saygılıdır, eşit mesafede durur.

Katılımcı: Dernek, kararlarını katılımcılık anlayışı (ilgili tüm taraflar, kadınlar, çocuklar, engelliler, yaşlılar vb.) ve uzlaşma ile alır. Misyon, vizyon ve değerleri doğrultusunda toplumsal karar alma mekanizmalarına katılır. Mahalleyi ilgilendiren her konudaki kapsamlı çalışmayı, ortak anlayış, işbölümü, yetki ve sorumlulukları belirleyip kabul gördükten sonra yurttaşlık bilinci ile ele alır.

Öncü: Dernek örnek uygulamaları ile toplumda ve çevresinde öncü bir rol üstlenir.

Öğrenen Bir Organizasyon: Değişim ve gelişime açıktır, bunun için tüm fırsatları değerlendirir.

Mahalleli olmak demek; Mahalleli olma ruhuyla (dayanışma, birlikte yapma, hareket etme ve iyi komşuluk), örgütlü yapıyla, tüm karar süreçlerine dahil olmak, mahallesinin yaşam kalitesini yükseltirken otoritelere ve diğer örgütlenmelere yardımcı olmak.